

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatii Financiare
pentru perioada de gestiune incheiata la
31 decembrie 2021

Intocmite in conformitate cu
Standardele Nationale de Contabilitate

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatii Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021

Intocmite in conformitate cu Standardele Nationale de Contabilitate

Cuprins	Pagina
Raportul auditorului independent catre Actionarul I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.	-
Bilantul	1 – 4
Situatia de profit si pierdere	5 – 6
Situatia modificarilor capitalului propriu	7
Situatia fluxurilor de numerar	8
Note la situatiile financiare	
1 Informatii generale despre Societate	9
2 Bazele intocmirii si politici contabile	10
3 Imobilizari necorporale	20
4 Imobilizari corporale	21
5 Investitii financiare	22
6 Alte active imobilizate	22
7 Stocuri	23
8 Creante comerciale si alte creante	23
9 Capital social si prime de capital	24
10 Credite bancare	24
11 Imprumuturi de la parti afiliate	25
12 Venituri anticipate pe termen lung	25
13 Datorii comerciale	25
14 Datorii fata de buget	26
15 Alte datorii curente	26
16 Alte provizioane	26
17 Venituri din vanzari	26
18 Costul vanzarilor	27
19 Alte venituri din activitatea operationala	27
20 Cheltuieli de distribuire	27
21 Cheltuieli administrative	27
22 Alte cheltuieli din activitatea operationala	28
23 Retribuirea personalului	28
24 Rezultatul din alte activitati	28
25 Impozitul pe venit	29
26 Tranzactii cu partile afiliate	29
27 Conditionalitati	31
28 Evenimente ulterioare datei bilantului	31

ICS KPMG Moldova S.R.L.
Bd. Stefan cel Mare nr. 171/1
Et. 8, MD-2004
Chisinau
Republica Moldova

Tel: +373 (22) 580 580
Fax: +373 (22) 540 499
www.kpmg.md

Raportul auditorului independent

Catre Actionarul Unic al I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Opinia cu rezerve

1. Am auditat situatiile financiare anexate ale I.C.S. Premier Energy Distribution S.A. („Societatea”), care cuprind bilantul la data de 31 decembrie 2021, situatiile de profit si pierdere, modificarilor capitalului propriu si fluxurilor de numerar pentru perioada de gestiune incheiata la aceasta data, precum si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte note explicative.
2. Situatiile financiare la data de si pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021 se identifica astfel:

• Total capital propriu:	3.078.227.551 MDL
• Profit net al perioadei de gestiune:	289.822.724 MDL
3. In opinia noastra, cu exceptia efectelor aspectului mentionat in paragraful 4 din sectiunea *Baza opiniei cu rezerve* a raportului nostru, situatiile financiare anexate ofera o imagine fidela a pozitiei financiare a Societatii la data de 31 decembrie 2021, precum si a performantei sale financiare si a fluxurilor sale de numerar pentru perioada de gestiune incheiata la aceasta data, in conformitate cu Standardele Nationale de Contabilitate aprobate prin Ordinul Viceministrului Finantelor nr. 118 din 6 august 2013, cu modificarile si completarile ulterioare („Standardele Nationale de Contabilitate”).

Baza opiniei cu rezerve

4. Dupa cum este prezentat in Nota 2.10.2 la situatiile financiare anexate, Societatea a adoptat o politica contabila pentru recunoasterea devierilor tarifare din distributia energiei electrice care decurg din diferentele dintre veniturile calculate conform „Metodologiei de calculare, aprobare si aplicare a tarifelor pentru serviciul de distributie a energiei electrice” aprobata prin Hotararea Agentiei Nationale pentru Reglementare in Energetica („ANRE”) nr. 64 din 22 februarie 2018 („Metodologia”) considerind costurile efective reglementate si rentabilitatea din anul curent si veniturile facturate sau estimate utilizind tarifele reglementate de distributie a energiei electrice in vigoare. Conform Metodologiei, aceste devieri vor fi recuperate prin ajustarea tarifelor de distributie in perioadele urmatoare.

Dupa cum este prezentat in Notele 15, 17 si 24, in conformitate cu aceasta politica contabila, la 31 decembrie 2021 Societatea a recunoscut datorii reprezentand devieri tarifare (incluse in „Alte datorii curente”) in suma de 115.449.047 MDL (31 decembrie 2020: datorii reprezentand devieri tarifare in suma de 255.618.259 MDL), iar pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021 a recunoscut o crestere a veniturilor din vanzari cu 146.424.098 MDL si o crestere a cheltuielilor privind dobanzile cu 6.254.886 MDL (2020: reducere a veniturilor din vanzari cu 227.126.073 MDL si crestere a cheltuielilor privind dobanzile cu 14.825.565 MDL).

In opinia noastra, politica contabila mentionata mai sus nu este in conformitate cu Standardele Nationale de Contabilitate, dat fiind faptul ca realizarea acestor devieri tarifare depinde de distributia viitoare a energiei electrice. Acest aspect a determinat modificarea opiniei noastre si asupra situatiilor financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2020.

In consecinta, daca Societatea ar fi aplicat o politica contabila conforma cu Standardele Nationale de Contabilitate, „Alte datorii curente” s-ar fi diminuat cu 115.449.047 MDL la 31 decembrie 2021 (31 decembrie 2020: 255.618.259 MDL), „Profitul nerepartizat al anilor precedenti” ar fi crescut cu 255.618.259 MDL la 31 decembrie 2021 (31 decembrie 2020: 13.666.621 MDL), „Veniturile din prestarea serviciilor si executarea lucrarilor” pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021 s-ar fi diminuat cu 146.424.098 MDL (2020: ar fi crescut cu 227.126.073 MDL), „Cheltuielile privind dobinzile” pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021 s-ar fi diminuat cu 6.254.886 MDL (2020: 14.825.565 MDL) si „Profitul net” pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021 s-ar fi diminuat cu 140.169.212 MDL (2020: ar fi crescut cu 241.951.637 MDL).

5. Am desfasurat auditul in conformitate cu Standardele Internationale de Audit („ISA”) si Legea nr. 271/2017 cu modificarile si completarile ulterioare („Legea”). Responsabilitatile noastre in baza acestor standarde si reglementari sunt descrise detaliat in sectiunea *Responsabilitatile auditorului in cadrul unei misiuni de audit al situatiilor financiare* din acest raport. Suntem independenti fata de Societate conform Codului Etic International pentru Profesioniștii Contabili (inclusiv Standardele Internationale privind Independenta) emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili („codul IESBA”) si conform cerintelor de etica profesionala relevante pentru auditul situatiilor financiare din Republica Moldova, inclusiv Legea, si ne-am indeplinit celelalte responsabilitati de etica profesionala conform acestor cerinte si conform codului IESBA. Credem ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a furniza baza opiniei noastre cu rezerve.

Alte informatii – Raportul Conducerii

6. Conducerea Societatii este responsabila pentru intocmirea si prezentarea altor informatii. Acele alte informatii cuprind Raportul Conducerii, dar nu cuprind situatiile financiare si raportul auditorului cu privire la acestea.

Opinia noastra cu privire la situatiile financiare nu acopera acele alte informatii si, cu exceptia cazului in care se mentioneaza explicit in raportul nostru, nu exprimam nici un fel de concluzie de asigurare cu privire la acestea.

In legatura cu auditul situatiilor financiare, responsabilitatea noastra este sa citim acele alte informatii si, in acest demers, sa apreciem daca acele alte informatii sunt semnificativ neconcordante cu situatiile financiare sau cu cunostintele pe care noi le-am obtinut in cadrul auditului, sau daca ele par a fi denaturate semnificativ.

In ceea ce priveste Raportul Conducerii am citit si raportam daca Raportul Conducerii este intocmit, in toate aspectele semnificative, in conformitate cu Legea contabilitatii si raportarii financiare nr. 287/ 2017, articolul 23, punctele 2 – 4. JJ

În baza exclusiv a activitatilor care trebuie desfășurate în cadrul auditului situațiilor financiare, în opinia noastră:

- a) Informațiile prezentate în Raportul Conducerii pentru perioada de gestiune pentru care au fost întocmite situațiile financiare sunt în concordanță, în toate aspectele semnificative, cu situațiile financiare;
- b) Raportul Conducerii a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, articolul 23, punctele 2 – 4.

În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre cu privire la Societate și la mediul acesteia obținute în cadrul auditului, ni se cere să raportăm dacă am identificat denaturări semnificative în Raportul Conducerii. După cum este descris în paragraful 4 din secțiunea *Baza opiniei cu rezerve* de mai sus, Societatea a adoptat o politică contabilă pentru recunoașterea devierilor tarifare din distribuția energiei electrice care decurg din diferențele dintre veniturile calculate conform Metodologiei considerând costurile efective reglementate și rentabilitatea din anul curent și veniturile facturate sau estimate utilizând tarifele de distribuție reglementate în vigoare, care, în opinia noastră, nu este în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate, dat fiind faptul că realizarea acestor devieri tarifare depinde de distribuția viitoare a energiei electrice. Am concluzionat că, din același motiv, Raportul Conducerii este denaturat semnificativ în ceea ce privește acele valori și elemente din Raportul Conducerii care sunt afectate de acest aspect.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situațiile financiare

7. Conducerea Societății este responsabilă pentru întocmirea situațiilor financiare care să ofere o imagine fidelă în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate și pentru controlul intern pe care conducerea îl considera necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative cauzate fie de fraudă, fie de eroare.
8. În întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă pentru evaluarea capacității Societății de a-și continua activitatea, pentru prezentarea, dacă este cazul, a aspectelor referitoare la continuitatea activității și pentru utilizarea contabilității pe baza principiului continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Societatea sau să oprească operațiunile, fie nu are nici o alternativă realistă în afara acestora.
9. Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Societății.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare

10. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu ISA va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate de fraudă sau de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.
11. Ca parte a unui audit efectuat în conformitate cu ISA, exercităm raționamentul profesional și ne menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:
  - Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza baza opiniei noastre. Riscul de nedetecare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este

mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune complicitate, fals, omisiuni intentionate, declaratii false si eludarea controlului intern.

- Obținem o înțelegere a controlului intern relevant pentru audit în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie cu privire la eficacitatea controlului intern al Societății.
- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor de informații aferente realizate de către conducere.
- Concluzionăm cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și, pe baza probelor de audit obținute, determinăm dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea pune în mod semnificativ la îndoială capacitatea Societății de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul nostru asupra prezentărilor de informații aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului nostru. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Societatea să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm în ansamblu prezentarea, structura și conținutul situațiilor financiare, inclusiv prezentările de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să rezulte într-o prezentare fidelă.

12. Comunicăm cu persoanele responsabile cu guvernanta, în legătură cu, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern pe care le identificăm pe parcursul auditului.

29 aprilie 2022

Pentru și în numele ICS KPMG Moldova S.R.L.:

Victor Voluta

înregistrat în registrul public electronic
al auditorilor financiari cu Nr.1612079

Auditor licențiat pentru auditul general
Certificat de calificare a auditorului
Seria AG, Nr.000048

Andreea Vasilescu

Partener

ICS KPMG Moldova S.R.L.
Bd. Ștefan cel Mare 171/1, et. 8
MD-2004, Chișinău, Republica Moldova

înregistrat în registrul public electronic
al firmelor de audit cu Nr.1903038

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Bilantul la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. crt.	Activ	Cod. rd.	Nota	Sold la	
				inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2021	sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2021
1	2	3		4	5
A.	ACTIVE IMOBILIZATE				
	I. Imobilizari necorporale				
	1. Imobilizari necorporale in curs de executie	010	3	1.806.000	-
	2. Imobilizari necorporale in exploatare, total	020	3	33.758.271	43.018.840
	din care:				
	2.1. concesiuni, licente si marci	021		1.133.273	4.064.286
	2.2. drepturi de autor si titluri de protectie	022		-	-
	2.3. programe informatice	023	3	32.624.998	38.954.554
	2.4. alte imobilizari necorporale	024		-	-
	3. Fond comercial	030		-	-
	4. Avansuri acordate pentru imobilizari necorporale	040		-	-
	Total imobilizari necorporale (rd.010 + rd.020 + rd.030 + rd.040)	050	3	35.564.271	43.018.840
	II. Imobilizari corporale				
	1. Imobilizari corporale in curs de executie	060	4	8.540.670	4.261.755
	2. Terenuri	070	4	4.706.303	4.279.136
	3. Mijloace fixe, total	080	4	3.597.673.533	3.672.901.092
	din care:				
	3.1. cladiri	081		277.319.635	349.964.842
	3.2. constructii speciale	082		72.041.785	305.434.061
	3.2. masini, utilaje si instalatii tehnice	083		3.219.083.847	2.983.276.726
	3.3. mijloace de transport	084		21.812.255	24.225.839
	3.4. inventar si mobilier	085		1.166.434	6.947.696
	3.5. alte mijloace fixe	086		6.249.577	3.051.928
	4. Resurse minerale	090		-	-
	5. Active biologice imobilizate	100		-	-
	6. Investitii imobiliare	110		-	-
	7. Avansuri acordate pentru imobilizari corporale	120		-	-
	Total imobilizari corporale (rd.060 + rd.070 + rd.080 + rd.090 + rd.100 + rd.110 + rd.120)	130	4	3.610.920.506	3.681.441.983
	III. Investitii financiare pe termen lung				
	1. Investitii financiare pe termen lung in parti neafiliate	140	5	4.402	4.402
	2. Investitii financiare pe termen lung in parti afiliate, total	150		-	-
	din care:				
	2.1. actiuni si cote de participatie detinute in partile afiliate	151		-	-
	2.2. imprumuturi acordate partilor afiliate	152		-	-
	2.3. imprumuturi acordate aferente intereselor de participare	153		-	-
	2.4. alte investitii financiare	154		-	-
	Total investitii financiare pe termen lung (rd.140 + rd.150)	160	5	4.402	4.402
	IV. Creante pe termen lung si alte active imobilizate				
	1. Creante comerciale pe termen lung	170		-	-
	2. Creante ale partilor afiliate pe termen lung	180		-	-
	inclusiv: creante aferente intereselor de participare	181		-	-
	3. Alte creante pe termen lung	190		4.153.745	4.980.413
	4. Cheltuieli anticipate pe termen lung	200		4.023.240	2.718.405
	5. Alte active imobilizate	210	6	119.345.878	127.714.586

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Bilantul la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. crt.	Activ	Cod. rd.	Nota	Sold la	
				inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2021	sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2021
1	2	3		4	5
	Total creante pe termen lung si alte active imobilizate (rd.170 + rd.180 + rd.190 + rd.200 + rd. 210)	220		127.522.863	135.413.404
	TOTAL ACTIVE IMOBILIZATE (rd.050 + rd.130 + rd.160 + rd.220)	230		3.774.012.042	3.859.878.629
B.	ACTIVE CIRCULANTE				
	I. Stocuri				
	1. Materiale si obiecte de mica valoare si scurta durata	240	7	49.192.897	52.258.169
	2. Active biologice circulante	250		-	-
	2. Productia in curs de executie	260		-	-
	3. Produse si marfuri	270		-	-
	4. Avansuri acordate pentru stocuri	280		-	-
	Total stocuri (rd.240 + rd.250 + rd.260 + rd.270 + rd.280)	290	7	49.192.897	52.258.169
	II. Creante curente si alte active circulante				
	1. Creante comerciale curente	300	8	8.497.224	5.277.837
	2. Creante ale partilor afiliate curente	310	8, 26	72.130.596	96.179.317
	inclusiv: creante aferente intereselor de participare	311		-	-
	3. Creante ale bugetului	320	8	1.974.228	2.281.864
	4. Creantele ale personalului	330		-	5.074
	5. Alte creante curente	340		-	1.297.167
	6. Cheltuieli anticipate curente	350		6.222.602	3.452.599
	7. Alte active circulante	360	5	-	9.975.950
	Total creante curente si alte active circulante (rd.300 + rd.310 + rd.320 + rd.330 + rd.340 + rd.350 + rd.360)	370		88.824.650	118.469.808
	III. Investitii financiare curente				
	1. Investitii financiare curente in parti neafiliate	380	5	9.975.950	-
	2. Investitii financiare curente in parti afiliate, total	390		-	-
	din care:				
	2.1. actiuni si cote de participatie detinute in partile afiliate	391		-	-
	2.2. imprumuturi acordate partilor afiliate	392		-	-
	2.3. imprumuturi acordate aferente intereselor de participare	393		-	-
	2.4. alte investitii financiare in parti afiliate	394		-	-
	Total investitii financiare curente (rd.380 + rd. 390)	400		9.975.950	-
	IV. Numerar si documente banesti	410		5.433.589	16.975.883
	TOTAL ACTIVE CIRCULANTE (rd.290 + rd.370 + rd.400 + rd.410)	420		153.427.086	187.703.860
	TOTAL ACTIVE (rd.230 + rd.420)	430		3.927.439.128	4.047.582.489

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Bilantul la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. cpt.	Pasiv	Cod. rd.	Nota	Sold la	
				inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2021	sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2021
1	2	3		4	5
C.	CAPITAL PROPRIU				
	I. Capital social si neinregistrat				
	1. Capital social	440	9	305.570.895	305.570.895
	2. Capital nevarsat	450		-	-
	3. Capital neinregistrat	460		-	-
	4. Capital retras	470		-	-
	5. Patrimoniul primit de la stat cu drept de proprietate	480		-	-
	Total capital social si neinregistrat (rd.440 + rd.450 + rd.460 + rd.470+ rd.480)	490	9	305.570.895	305.570.895
	II. Prime de capital	500	9	163.930.130	163.930.130
	III. Rezerve				
	1. Capital de rezerva	510		30.557.090	30.557.090
	2. Rezerve statutare	520		-	-
	3. Alte rezerve	530		262.972.226	262.972.226
	Total rezerve (rd.510 + rd.520 + rd.530)	540		293.529.316	293.529.316
	IV. Profit (pierdere)				
	1. Corectii ale rezultatelor anilor precedenti	550		-	-
	2. Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) al anilor precedenti	560		2.111.370.866	2.025.374.486
	3. Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune	570		-	289.822.724
	4. Profit utilizat al perioadei de gestiune	580		-	-
	Total profit (pierdere) (rd.550 + rd.560 + rd.570 + rd.580)	590		2.111.370.866	2.315.197.210
	V. Rezerve din reevaluare	600		-	-
	VI. Alte elemente de capital propriu	610		-	-
	TOTAL CAPITAL PROPRIU (rd.490 + rd.500 + rd.540 + rd.590 + rd.600 + rd.610)	620		2.874.401.207	3.078.227.551
D.	DATORII PE TERMEN LUNG				
	1. Credite bancare pe termen lung	630	11	329.285.048	238.998.850
	2. Imprumuturi pe termen lung	640	11	-	-
	din care:				
	2.1. imprumuturi din emisiunea de obligatiuni	641		-	-
	inclusiv: imprumuturi din emisiunea de obligatiuni convertibile	642		-	-
	2.2. alte imprumuturi pe termen lung	643	11	-	-
	3. Datorii comerciale pe termen lung	650		-	-
	4. Datorii fata de partile afiliate pe termen lung	660		-	-
	inclusiv: datorii aferente intereselor de participare	661		-	-
	5. Avansuri primite pe termen lung	670		-	-
	6. Venituri anticipate pe termen lung	680	12	247.070.871	261.951.903
	7. Alte datorii pe termen lung	690	25	-	-
	TOTAL DATORII PE TERMEN LUNG (rd.630 + rd.640 + rd.650 + rd.660 + rd.670 + rd.680 + rd.690)	700		576.355.919	500.950.753
E.	DATORII CURENTE				
	1. Credite bancare pe termen scurt	710	10	94.448.596	169.711.202
	2. Imprumuturi pe termen scurt, total	720	11	-	-
	din care:				
	1. imprumuturi din emisiunea de obligatiuni	721		-	-

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Bilantul la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. cpt.	Pasiv	Cod. rd.	Nota	Sold la	
				inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2021	sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2021
1	2	3		4	5
	inclusiv: imprumuturi din emisiunea de obligatiuni convertibile	722		-	-
	2.2. alte imprumuturi pe termen scurt	723	11	-	-
	3. Datorii comerciale curente	730	13	65.224.021	137.961.745
	4. Datorii fata de partile afiliate curente	740	26	-	-
	inclusiv: datorii aferente intereselor de participare	741		-	-
	5. Avansuri primite curente	750		313.608	1.647.025
	6. Datorii fata de personal	760		-	-
	7. Datorii privind asigurarile sociale si medicale	770		-	-
	8. Datorii fata de buget	780	14	32.142.638	13.429.804
	9. Datorii fata de proprietari	790		-	-
	10. Venituri anticipate curente	800		-	-
	11. Alte datorii curente	810	15	255.705.901	115.520.346
	TOTAL DATORII CURENTE (rd.710 + rd.720 + rd.730 + rd.740 + rd.750 + rd.760 + rd.770 + rd.780 + rd.790 + rd.800 + rd.810)	820		447.834.764	438.270.122
F.	PROVIZIOANE				
	1. Provizioane pentru beneficiile angajatilor	830	23	12.982.802	14.467.526
	2. Provizioane pentru garantii acordate cumparatorilor/clientilor	840		-	-
	3. Provizioane pentru impozite	850		-	-
	4. Alte provizioane	860	16	15.864.436	15.666.537
	TOTAL PROVIZIOANE (rd.830 + rd.840 + rd.850 + rd.860)	870		28.847.238	30.134.063
	TOTAL PASIVE (rd.620+rd.700+ rd.820 + rd.870)	880		3.927.439.128	4.047.582.489

Notele atasate constituie parte integranta a acestor situatii financiare.

29 aprilie 2022

 Jose Luis Gomez Pascual
 Country Manager

 Ion Munteanu
 Director Economico-Financiar

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatia de Profit si Pierdere pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Indicatori	Cod rd.	Nota	Perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie	
			2020	2021
1	2		3	4
Venituri din vinzari, total	010	17	1.075.294.069	1.110.573.772
din care:				
venituri din vanzarea produselor si marfurilor	011		-	-
venituri din prestarea serviciilor si executarea lucrarilor	012		1.068.749.087	1.101.162.407
venituri din contracte de constructie	013		-	-
venituri din contracte de leasing	014		-	-
venituri din contracte de microfinantare	015		-	-
alte venituri din vinzari	016		6.544.982	9.411.365
Costul vinzarilor, total	020	18	613.020.849	694.317.591
din care:				
valoarea contabila a produselor si marfurilor vandute	021		-	-
costul serviciilor prestate si lucrarilor executate tertilor	022		613.020.849	694.317.591
costuri aferente contractelor de constructie	023		-	-
costuri aferente contractelor de leasing	024		-	-
costuri aferente contractelor de microfinantare	025		-	-
alte costuri aferente vinzarilor	026		-	-
Profit brut (pierdere bruta) (rd.010 – rd.020)	030		462.273.220	416.256.181
Alte venituri din activitatea operationala	040	19	21.229.471	21.821.350
Cheltuieli de distribuie	050	20	262.771	502.512
Cheltuieli administrative	060	21	127.794.454	108.443.448
Alte cheltuieli din activitatea operationala	070	22	9.985.451	8.165.234
Rezultatul din activitatea operationala: profit (pierdere) (rd.030 + rd.040 – rd.050 – rd.060 – rd.070)	080		345.460.015	320.966.337
Venituri financiare, total	090	24	41.948.311	24.121.299
din care:				
venituri din interese de participare	091		-	-
inclusiv: veniturile obtinute de la partile afiliate	092		-	-
venituri din dobinzi:	093		160.857	36.977
inclusiv: veniturile obtinute de la partile afiliate	094		-	-
venituri din alte investitii financiare pe termen lung	095		-	-
inclusiv: veniturile obtinute de la partile afiliate	096		-	-
venituri aferente ajustarilor de valoare privind investitiile financiare pe termen lung si curente	097		-	-
venituri din iesirea investitiilor financiare	098		-	-
venituri aferente diferentelor de curs valutar si de suma	099		41.787.454	24.084.322
Cheltuieli financiare, total	100	24	77.319.238	49.881.048
din care:				
cheltuieli privind dobinzile	101		35.172.010	22.446.799
inclusiv: cheltuielile aferente partilor afiliate	102		2.364.659	-
cheltuieli aferente ajustarilor de valoare privind investitiile financiare pe termen lung si curente	103		-	-
cheltuieli aferente iesirii investitiilor financiare	104		-	-
cheltuieli aferente diferentelor de curs valutar si de suma	105		42.147.228	27.434.249
Rezultatul: profit (pierdere) financiar(a) (rd.090 – rd.100)	110	24	(35.370.927)	(25.759.749)
Venituri cu active imobilizate si exceptionale	120	24	11.409.977	30.173.375
Cheltuieli cu active imobilizate si exceptionale	130	24	2.488.265	10.462.084
Rezultatul din operatiuni cu active imobilizate si exceptionale: profit (pierdere) (rd.120 -rd.130)	140	24	8.921.712	19.711.291
Rezultatul din alte activitati: profit (pierdere) (rd.10 – rd.140)	150	24	(26.449.215)	(6.048.458)

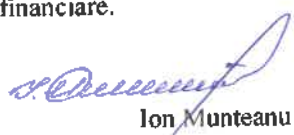
I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatia de Profit si Pierdere pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Indicatori	Cod rd.	Nota	Perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie	
			2020	2021
1	2		3	4
Profit (pierdere) pina la impozitare (rd.080 + rd.150)	160		319.010.800	314.917.879
Cheltuieli privind impozitul pe venit	170	25	64.156.195	25.095.155
Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune (rd.160 - rd.170)	180		254.854.605	289.822.724

Notele atasate constituie parte integranta a acestor situatii financiare.

Jose Luis Gomez Pascual
Country Manager
Ion Munteanu
Director Economico-Financiar

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatia Modificarilor Capitalului Propriu pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. crt.	Indicatori	Cod rd.	Sold la inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2021	Majorari	Diminuari	Sold la sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2021
1	2	3	4	5	6	7
	I. Capital social si neinregistrat					
	1. Capital social	010	305.570.895	-	-	305.570.895
	2. Capital nevarsat	020	-	-	-	-
	3. Capital neinregistrat	030	-	-	-	-
	4. Capital retras	040	-	-	-	-
	5. Patrimoniul primit de la stat cu drept de proprietate	050	-	-	-	-
	Total capital social si neinregistrat (rd.010 + rd.020 + rd.030 + rd.040 + rd.050)	060	305.570.895	-	-	305.570.895
	II. Prime de capital	070	163.930.130	-	-	163.930.130
	III. Rezerve					
	1. Capital de rezerva	080	30.557.090	-	-	30.557.090
	2. Rezerve statutare	090	-	-	-	-
	3. Alte rezerve	100	262.972.226	-	-	262.972.226
	Total rezerve (rd.080 + rd.090 + rd.100)	110	293.529.316	-	-	293.529.316
	IV. Profit (pierdere)					
	1. Corectii ale rezultatelor anilor precedenti	120	-	-	-	-
	2. Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) al anilor precedenti	130	2.111.270.866	-	85.996.380	2.025.374.486
	3. Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune	140	-	289.822.724	-	289.822.724
	4. Profit utilizat al perioadei de gestiune	150	-	-	-	-
	Total profit (pierdere) (rd.120 + rd.130 + rd.140 + rd.150)	160	2.111.370.866	289.822.724	85.996.380	2.315.197.210
	V. Rezerve din reevaluare	170	-	-	-	-
	VI. Alte elemente de capital propriu	180	-	-	-	-
	TOTAL CAPITAL PROPRIU (rd.060 + rd.070 + rd.110 + rd.160 + rd.170 + rd.180)	190	2.874.401.207	289.822.724	85.996.380	3.078.227.551

Notele atasate constituie parte integranta a acestor situatii financiare.

In cadrul Adunarii Generale Ordinare a unicului actionar din 21 iulie 2021 s-a adoptat decizia ca profitul net aferent perioadei de gestiune 2020 in suma de 254.854.605 MDL sa fie lasat la dispozitia Societatii in calitate de profit nedistribuit. Aceasta suma a fost inclusa in Profit nerepartizat al anilor precedenti la 1 ianuarie 2021.

In cadrul Adunarii Generale din 22 septembrie 2021, tinand cont de existenta in cadrul capitalului propriu a profitului nerepartizat al anilor precedenti, unicul actionar a decis distribuirea unei parti a profitului nedistribuit aferent exercitiului financiar 2018 in valoare totala de 85.996.380 MDL pentru plata dividendelor. Plata dividendelor distribuite a fost efectuata in intregime pe parcursul perioadei de gestiune 2021.

Jose Luis Gomez Pascual
Country Manager

Ion Munteanu
Director Economico-Financiar

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatia Fluxurilor de Numerar pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Indicatori	Cod. rd.	Perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie	
		2020	2021
1	2	3	4
Fluxuri de numerar din activitatea operationala			
Incasari din vinzari	010	1.586.617.853	1.133.362.505
Plati pentru stocuri si servicii procurate	020	(463.983.701)	(498.780.047)
Plati catre angajati si organe de asigurare sociala si medicala	030	(162.417.224)	(165.721.198)
Dobinzi platite	040	(19.210.305)	(14.878.832)
Plata impozitului pe venit	050	(53.771.186)	(31.397.246)
Alte incasari	060	866.429	28.864.964
Alte plati	070	(233.661.819)	(155.670.720)
Fluxul net de numerar din activitatea operationala (rd.010 – rd.020 – rd.030 – rd.040 – rd.050 + rd.060 – rd.070)	080	654.440.047	295.779.426
Fluxuri de numerar din activitatea de investitii			
Incasari din vanzarea activelor imobilizate	090	2.378.656	23.797.586
Plati aferente intrarilor de active imobilizate	100	(318.730.109)	(208.401.678)
Dobinzi incasate	110	160.856	36.977
Dividende incasate	120	-	-
inclusiv: dividende incasate din strainatate	121	-	-
Alte incasari (plati)	130	-	-
Fluxul net de numerar din activitatea de investitii (rd.090 – rd.100 + rd.110 + rd.120 ± rd.130)	140	(316.190.597)	(184.567.115)
Fluxuri de numerar din activitatea financiara			
Incasari sub forma de credite si imprumuturi	150	580.962.882	168.000.000
Plati aferente rambursarii creditelor si imprumuturilor	160	(549.199.948)	(185.987.699)
Dividende platite	170	(365.826.420)	(81.696.561)
inclusiv: dividende platite nerezidentilor	171	(365.826.420)	(81.696.561)
Incasari din operatiuni de capital	180	-	-
Alte incasari (plati)	190	-	-
Fluxul net de numerar din activitatea financiara (rd.150 – rd.160 – rd.170 + rd.180 ± rd.190)	200	(334.063.486)	(99.684.260)
Fluxul net de numerar total (± rd.080 ± rd.140 ± rd.200)	210	4.185.964	11.528.051
Diferente de curs valutar favorabile (nefavorabile)	220	550.721	14.243
Sold de numerar la inceputul perioadei de gestiune	230	696.904	5.433.589
Sold de numerar la sfirsitul perioadei de gestiune (± rd.210 ± rd.220 + rd.230)	240	5.433.589	16.975.883

Notele atasate constituie parte integranta a acestor situatii financiare.

Dividendele platite reprezinta suma lor neta de impozitele pe venit retinute la sursa de plata (care au fost incluse in Alte plati ale fluxurilor de numerar din activitatea operationala).

Jose Luis Gomez Pascual
Country Manager

Ion Munteanu
Director Economico-Financiar

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

1 Informații generale despre Societate

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A. (noua denumire a I.C.S. RED Union Fenosa S.A., în continuare „Societatea”) este o societate pe acțiuni creată prin reorganizarea monopolului de stat „Moldenergo” în Octombrie 1997. Pe parcursul anului 2000 Societatea a fost privatizată către Unión Fenosa Internacional S.A. (succesoarea Unión Fenosa Desarrollo y Acción Exterior S.A.), o societate cu sediul în Spania, achiziționând 100% din capitalul statutar. În anul 2001 Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare („BERD”) a procurat acțiuni în proporție de 18,605% din capitalul Societății. Pe parcursul anului 2004 a fost efectuată o emisie adițională de acțiuni prin conversia în acțiuni a datoriei Societății față de Unión Fenosa Internacional („UFI”). După emisie, structura capitalului Societății a devenit: 93,401% aparținea Unión Fenosa Internacional și 6,599% aparținea BERD.

La Adunarea Generală a Acționarilor Rețelele Electrice Municipiul Chișinău S.A. („RE municipiul Chișinău S.A.”), Rețelele Electrice de Distribuție Sud S.A. („RED Sud S.A.”) și Rețelele Electrice de Distribuție Centru S.A. („RED Centru S.A.”) din 3 august 2007, a fost luată decizia de fuziune a celor 3 societăți sub control majoritar al UFI. Ca urmare a fuziunii celor trei întreprinderi sub control majoritar al UFI, structura acționarilor a suferit modificări și în rezultat BERD deținea 6,069% din acțiuni, iar UFI deținea 93,931% din acțiunile Societății. În anul 2011 BERD a vândut pachetul de acțiuni deținut în Societate.

Naturgy Inverciones Internacionales, S.A. (noua denumire a Gas Natural Fenosa Internacional, S.A.) a fost unicul acționar al Societății până pe data de 01 august 2019 când a înstrăinat întregul sau pachet de acțiuni către societatea Joseco Holdings Co. Limited cu sediul în Nicosia, Cipru. Astfel, începând cu această dată Joseco Holdings Co. Limited devine acționar unic al Societății. Joseco Holdings Co. Limited este deținută la rândul său de Premier Energy Cyprus Limited, parte din grupul Emma Capital Limited.

Urmare a Hotărârii unicului acționar adoptate în cadrul Adunării Generale Extraordinare a Acționarului din 29.11.2019, a fost modificată denumirea Societății din I.C.S. RED Union Fenosa S.A. în I.C.S. Premier Energy Distribution S.A. Modificările în denumire au fost operate în actele de constituire și în datele din Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 06.12.2019 în conformitate cu art.16 din Legea 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

Societatea este înregistrată în registrul Camerei Înregistrării de Stat cu numărul de înregistrare 1003600015231 și are cod TVA 0602353. Adresa juridică a Societății este în Str. Andrei Doga, nr. 4, MD-2024, Mun. Chișinău, Republica Moldova.

Societatea este operator al sistemului de distribuție a energiei electrice în Centrul și Sudul Republicii Moldova, precum și în municipiul Chișinău, conform Licenței cu seria și numărul AC 001428 din 14.01.2008, valabilă până la 21.07.2025, și prestează adițional alte servicii auxiliare aferente activității de distribuție a energiei electrice.

Reglementări în domeniul distribuției de energie electrică

Activitatea Societății este reglementată de Legea cu privire la energetica (Nr. 174 din 21 septembrie 2017), Legea cu privire la energia electrică (Nr.107 din 27 mai 2016) și regulamentele și deciziile Agenției Naționale privind Reglementarea în Energetica („ANRE”).

Tarifele de distribuție a energiei electrice sunt reglementate, fiind stabilite de către ANRE.

Datorită variației costului energiei electrice pentru acoperirea consumului tehnologic, dar și ajustării altor parametri tarifari pe parcursul anului 2021, ANRE a revizuit tarifele de distribuție, care au intrat în vigoare de la 01 februarie 2021.

Tarifele de distribuție, aprobate prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr.42/2021 din 26 ianuarie 2021, care au intrat în vigoare de la 01 februarie 2021, se prezintă după cum urmează:

In vigoare începând cu 01 februarie 2021	In vigoare la 31 decembrie 2020
0,02	0,02
0,13	0,16
0,39	0,52

Tarif de înaltă tensiune (MDL/KWh)
Tarif de medie tensiune (MDL/KWh)
Tarif de joasă tensiune (MDL/KWh)

Conform „Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice” aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 64/2018 din 22 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial 77-83/374, din data de 9 martie 2018, Societatea poate solicita ajustarea tarifului de distribuție pe parcursul anului în cazul în care variațiile dintre costurile efective reglementate ale Societății pe parcursul anului și cele utilizate la calculul tarifului de distribuție din acel an depășesc 5%.

Metodologia actuală de stabilire a tarifelor este valabilă până la data de 9 martie 2023.

2 Bazele întocmirii și politici contabile

2.1 Bazele întocmirii

Aceste situații financiare au fost întocmite în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate aprobate prin Ordinul Vice ministrului Finantelor nr. 118/2013 cu modificările ulterioare (denumite în continuare „SNC”), precum și cu Legea Contabilității și Raportării Financiare a Republicii Moldova Nr. 287 din 15.12.2017 (în vigoare începând cu 01.01.2019).

Aceste situații financiare cuprind:

- Bilant;
- Situația de profit și pierdere;
- Situația modificărilor capitalului propriu;
- Situația fluxurilor de numerar;
- Note la situațiile financiare.

Situațiile financiare nu sunt menite să prezinte poziția financiară, rezultatul operațiunilor, fluxurile de numerar și un set complet de note la situațiile financiare în conformitate cu reglementări și principii contabile acceptate în țări și jurisdicții altele decât Republica Moldova. De aceea, situațiile financiare nu sunt întocmite pentru uzul persoanelor care nu cunosc reglementările contabile și legale din Republica Moldova, inclusiv SNC-urile.

2.2 Principii de baza

Situațiile financiare au fost întocmite în baza următoarelor principii de baza:

Continuitatea activității – presupune ca entitatea își va continua în mod normal funcționarea pe o perioadă de cel puțin 12 luni de la data raportării, fără intenția sau necesitatea de a-și lichida sau reduce în mod semnificativ activitatea;

Contabilitatea de angajamente – prevede recunoașterea elementelor contabile pe măsura apariției acestora, indiferent de momentul încasării/plătii de numerar sau al compensării sub altă formă;

Permanența metodelor – constă în aplicarea politicilor contabile în mod consecvent de la o perioadă de gestiune la următoarea;

Prudenta – revede neadmiterea supraevaluării activelor și a veniturilor și/sau a subevaluării datoriilor și a cheltuielilor;

Intangibilitatea – presupune ca bilanțul la începutul perioadei de gestiune curente trebuie să corespundă cu bilanțul la sfârșitul perioadei de gestiune precedente;

Separarea patrimoniului și datoriilor – prevede prezentarea în situațiile financiare doar a informațiilor despre patrimoniul și datoriile entității, care trebuie contabilizate separat de patrimoniul și datoriile proprietarilor și ale altor entități;

Necompensarea – prevede contabilizarea și prezentarea distinctă în situațiile financiare a activelor și datoriilor, a veniturilor și cheltuielilor. Compensarea reciprocă a activelor și datoriilor sau a veniturilor și cheltuielilor nu se admite, cu excepția cazurilor prevăzute de lege și de standardele de contabilitate;

Prezentarea conținutului asupra formei – presupune ca informațiile prezentate în situațiile financiare trebuie să reflecte mai curând esența și conținutul faptelor economice, decât forma juridică a acestora;

Importanța relativă – prevede că nu este necesară îndeplinirea cerințelor privind recunoașterea și evaluarea elementelor contabile, prezentarea, publicarea și consolidarea informațiilor aferente acestora atunci când efectele îndeplinirii cerințelor respective sunt nesemnificative.

2.3 Moneda funcțională și de prezentare

Situațiile financiare sunt prezentate în lei Moldovenești ("Lei" sau "MDL"), aceasta fiind și moneda funcțională a Societății. Toate informațiile financiare sunt prezentate în lei și au fost rotunjite la cel mai apropiat leu, cu excepția cazului în care se indică altfel.

2.4 Situații comparative

În conformitate cu SNC „Prezentarea situațiilor financiare”, la 1 ianuarie 2021 profitul net al perioadei de gestiune anterioare în suma de 254.854.605 MDL a fost inclus în profitul nerepartizat al anilor precedenți.

2.5 Operațiuni în valută străină

Contabilitatea operațiunilor în valută străină se ține atât în moneda națională, cât și în valută străină. Echivalentul în moneda națională se determină prin aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc la data: înregistrării inițiale a operațiunii în valută străină; achitării integrale sau parțiale a creanțelor și datoriilor aferente operațiunilor în valută străină; data raportării pentru elementele monetare.

Operațiunile în valută străină se contabilizează inițial în moneda națională prin aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc la data înregistrării inițiale.

Achitarea creanțelor și datoriilor în valută străină se înregistrează prin aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc la data achitării. Diferențele de curs valutar favorabile și nefavorabile care apar la data achitării creanțelor și datoriilor se recunosc ca venituri sau cheltuieli financiare.

Diferențele de curs valutar favorabile și nefavorabile care apar ca rezultat al recalculării la data raportării a elementelor monetare se recunosc ca venituri și cheltuieli financiare.

La 31 decembrie 2021 și 2020 cursul de schimb valutar oficial publicat de BNM a fost:

1 dolar SUA = 17,7452 (31 decembrie 2020: 17,2146);

1 euro = 20,0938 (31 decembrie 2020: 21,1266).

2.6 Continuitatea activității

Prezentele situații financiare au fost întocmite în baza principiului continuității activității, care presupune că Societatea își va continua activitatea și în viitorul previzibil. Pentru a evalua aplicabilitatea acestei prezumții, conducerea analizează previziunile referitoare la intrările și ieșirile viitoare de numerar. Pe baza acestor analize, conducerea consideră că Societatea va putea să își continue activitatea în viitorul previzibil și prin urmare aplicarea principiului continuității activității în întocmirea situațiilor financiare este justificată.

2.7 Utilizarea estimărilor contabile

Estimările contabile se aplică pentru evaluarea elementelor contabile în cazuri de incertitudine aferente condițiilor sau evenimentelor viitoare.

Estimările contabile se bazează pe cele mai recente și credibile informații deținute de entitate. Utilizarea estimărilor contabile întemeiate este o parte esențială a întocmirii situațiilor financiare. Estimările contabile semnificative în întocmirea acestor situații financiare se referă la: duratele de utilizare a imobilizărilor corporale și valorile reziduale ale acestora, marimea creanțelor și datoriilor reprezentând devieri tarifare, marimea provizioanelor, marimea creanțelor compromise, valoarea realizabilă netă a stocurilor.

Estimările contabile pot necesita revizuri în urma schimbărilor în circumstanțele pe care s-au bazat aceste estimări, apariției noilor informații sau acumulării experienței.

Revizuirea estimărilor contabile generează modificări ale acestora care nu se tratează ca modificări ale politicilor contabile sau erori contabile.

În cazul în care este dificil de a distinge modificarea politicilor contabile de modificarea estimării contabile, modificarea respectivă este tratată ca o modificare a estimării contabile.

Efectul modificării estimării contabile se recunoaște în mod prospectiv începând cu data modificării estimării și nu afectează perioadele de gestiune anterioare.

2.8 Modificări în politicile contabile

Politica adoptată de către Societate este de a aplica modificările politicilor contabile în conformitate cu pct. 15 din SNC „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare”. Efectele modificării politicilor contabile aferente perioadelor de gestiune precedente se înregistrează ca corecții ale profitului nerepartizat al anilor precedenți, iar cele aferente perioade de gestiune – ca venituri sau cheltuieli curente.

În baza modificărilor Ordinului ministrului finanțelor nr. 118/2013, operate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 48/2019, în vigoare începând cu 01 ianuarie 2020, a fost înregistrată derecunoașterea datoriilor privind impozitul pe venit amanat în suma de 136.020.146 MDL în corespondență cu profitul nerepartizat al anilor precedenți.

2.9 Evenimente ulterioare

Prezentele situații financiare reflectă evenimentele ulterioare sfârșitului de an, evenimente care furnizează informații suplimentare despre poziția Societății la data încheierii bilanțului sau cele care indică o posibilă încălcare a principiului continuității activității (evenimente ce determină ajustări). Evenimentele ulterioare ce nu constituie evenimente ce determină ajustări sunt prezentate în note atunci când sunt considerate semnificative.

2.10 Politicile contabile

2.10.1 Recunoașterea veniturilor

În componența veniturilor nu se includ taxa pe valoarea adăugată, accizele, alte impozite și taxe.

a) Venituri din distribuția energiei electrice

Venitul din distribuția energiei electrice este recunoscut în baza citirii datelor contoarelor, în kilowatt ora consumați, în perioada de raportare, și în baza tarifelor reglementate, ajustate cu devierile tarifare estimate (a se vedea Nota 2.10.2). Dacă nu este posibilă citirea datelor contoarelor, venitul se determină în baza energiei electrice intrate în frontiera de distribuție a Societății care se ajustează cu media lunară a pierderilor de energie reiesind din pierderile reale pentru ultimele trei luni (în kWh) multiplicat la tarifele în vigoare de distribuție în lei/kWh pe nivele de tensiune.

b) Venituri din chirii

Veniturile din utilizarea de către terți a activelor entității se recunosc pe baza contabilității de angajamente și cu respectarea simultană a următoarelor condiții:

- este probabil ca beneficiile economice aferente tranzacției să fie obținute de către entitate; și
- mărimea veniturilor poate fi evaluată în mod credibil.

c) Vânzarea de produse și marfuri

Veniturile din vânzarea produselor și marfurilor se recunosc când:

- entitatea a transferat cumparatorului riscurile și beneficiile semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunurilor. Transferul riscurilor și beneficiilor semnificative aferente drepturilor de proprietate asupra bunurilor, de regulă, coincide cu momentul predării bunurilor către cumparator sau la respectarea altor condiții contractuale care atestă transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor respective către cumparatori;
- entitatea nu mai gestionează bunurile vândute ca în cazul deținerii în proprietate a acestora și nu detine controlul efectiv asupra bunurilor;
- mărimea veniturilor poate fi evaluată în mod credibil;
- este probabil ca beneficiile economice aferente tranzacției să fie generate către entitate; și
- costurile tranzacției pot fi evaluate în mod credibil.

2.10.2 Venituri nefacturate din devieri tarifare si Creante/Datorii reprezentand venituri nefacturate din devieri tarifare

In conformitate cu prevederile „Metodologiei de calculare, aprobare si aplicare a tarifelor pentru serviciul de distributie a energiei electrice” aprobate prin Hotararile ANRE nr. 64 din 22 februarie 2018 publicata in Monitorul Oficial 77-83 art. 374, din data 09 martie 2018 („Metodologie”), la finele fiecarui an ANRE trebuie sa recalculeze tariful de distributie a energiei electrice in baza costurilor efective reglementate din acel an, luand in considerare devierile tarifare din anul precedent si sa stabileasca tarifele pentru anul urmator actualizand costurile cu rata inflatiei, evolutia numarului locurilor de consum, cursul de schimb, costurile de procurare a energiei electrice si cu investitiile transferate de Societate in exploatare.

Devierile tarifare pentru un an sunt generate de diferenta intre veniturile din energia electrica distribuita consumatorilor finali pe baza tarifelor reglementare aprobate de ANRE la inceputul anului si veniturile din energia electrica calculate considerand costurile efective reglementate si rentabilitatea din acel an caclulate conform Metodologiei.

Societatea calculeaza in fiecare an costurile si rentabilitatea aferente serviciului de distributie a energiei electrice conform Metodologiei, care includ: Costuri Operationale; Costuri de Energie pentru acoperirea consumul tehnologic si pierderilor de energie electrica din retelele electrice de distributie, Costuri de Capital si Rentabilitatea, Impozite si taxe si Alte Costuri.

Devierile tarifare sunt estimate si contabilizate lunar de catre Societate astfel: la Venituri din vanzari si Creante reprezentand devierile tarifare atunci cand venitul calculat conform metodologiei este mai mare decat venitul facturat, respectiv ca Datorii reprezentand devieri tarifare si diminuare a Veniturilor din vanzari atunci cand venitul calculat conform metodologiei este mai mic decat venitul facturat.

Conform Metodologiei, o dobanda egala cu costul mediu ponderat al capitalului reglementat este aplicata lunar la soldul acumulat al devierilor tarifare si capitalizata la sfarsitul anului la soldul acumulat al creantelor/datoriilor din devieri tarifare, in contrapartida cu Venituri din dobanzi sau Cheltuieli cu dobanzile.

Conform Metodologiei, devierile tarifare generate intr-un anumit an ar trebui recuperate/decontate prin modificarile de tarife de distributie de energie electrica in anul urmator. Cu toate acestea, la sfarsitul fiecarei perioade de raportare, Societatea evalueaza perioada estimata de recuperare/ decontare a devierilor tarifare acumulate. Societatea, daca este cazul, alocu valoarea devierilor tarifare intre portiunea curenta si cea pe termen lung pe baza estimarilor relationate modelului de recuperare a acestor active/datorii si/sau pe baza hotaririlor ANRE.

2.10.3 Imobilizari corporale si necorporale

Recunoasterea initiala

Imobilizarile necorporale includ licente, programe informatice si alte imobilizari necorporale.

Imobilizarile corporale includ in principal terenuri, cladiri, constructii speciale, masini, utilaje si instalatii tehnice reprezentand in principal retele de distributie de energie electrica, mijloace de transport, mobilier, alte mijloace fixe si imobilizari in curs de executie. In componenta mijloacelor fixe sunt incluse obiectele cu valoarea de peste 6.000 MDL si cu durata de functionare utila de peste un an.

Costul imobilizarilor corporale si necorporale procurate se formeaza din pretul de cumparare (dupa scaderea tuturor reducerilor, rabaturilor si sconturilor comerciale la procurare), taxele vamale, impozitele si taxele nerecuperabile, si orice costuri direct atribuibile activului pentru a-l aduce in locul amplasarii si in starea necesara pentru folosire dupa destinatie.

Costul imobilizarilor produse (elaborate, construite) de entitate in regie proprie include: costul proiectului, valoarea materialelor consumate, costurile cu personalul, contributiile pentru asigurarile sociale si primele de asistenta medicala aferente, costurile indirecte de productie.

Costul de intrare al imobilizarilor se inregistreaza ca majorare a imobilizarilor in curs de executie concomitent cu majorarea datoriilor curente si/sau diminuarea activelor utilizate pentru pregatirea imobilizarilor pentru exploatare.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

Transmiterea obiectelor respective în exploatare se înregistrează ca majorare a imobilizărilor aflate în utilizare și diminuare a imobilizărilor în curs de execuție.

Costuri ulterioare pot fi efectuate în procesul de reparație sau dezvoltare a imobilizării corporale cu scopul îmbunătățirii caracteristicilor inițiale ale acestora și, respectiv, majorării beneficiilor economice așteptate din utilizarea activului. În particular, majorarea beneficiilor economice poate să rezulte din: prelungirea duratei de utilizare a activului, creșterea capacității de producție, suprafeței sau altor caracteristici ale activului, îmbunătățirea substanțială a calității producției fabricate (serviciilor prestate), prelungirea intervalelor între înlocuirile partilor componente în limita duratei de utilizare a activului, crearea componentelor care nu mai necesită înlocuire în limita duratei de utilizare a activului, reducerea semnificativă a costurilor de exploatare prevăzute inițial etc. În asemenea situații, costurile ulterioare se capitalizează prin adăugarea acestora la valoarea contabilă a activului respectiv.

Costurile îndatorării care sunt atribuibile direct achiziției, construcției sau producției unui activ cu ciclu lung de producție se capitalizează. Capitalizarea acestor costuri se admite în cazul în care există certitudinea că ele vor genera beneficii economice viitoare entității, iar mărimea lor poate fi evaluată în mod credibil.

Evaluarea ulterioară

Ulterior recunoașterii inițiale, imobilizările corporale și necorporale sunt evaluate la cost, mai puțin amortizarea cumulată și pierderile de valoare.

Până la 31 decembrie 2014 Societatea își evalua imobilizările corporale în baza modelului reevaluării. La 1 ianuarie 2015 a fost schimbată evaluarea ulterioară, de la modelul reevaluării la cost. În urma modificării acestei politici contabile, la 1 ianuarie 2015 soldul rezervelor din reevaluare în suma de 1.060.296.647 MDL a fost transferat la Rezultatul din tranziția la noile reglementări contabile, în conformitate cu prevederile tranziției ale SNC din Ordinul Viceministrului Finanelor nr 118/2013, iar ulterior incluse în profitul nerepartizat al anilor precedenți.

Amortizarea

Imobilizările necorporale sunt amortizate conform metodei liniare pe perioada duratei de funcționare utilă estimată după cum urmează:

Categoria	Durata de funcționare utilă (ani)
Programe informatice	5 - 10
Alte active nemateriale	2 - 5

Amortizarea mijloacelor fixe este calculată prin metoda liniară imediat din luna următoare momentului în care acestea sunt puse în exploatare. Durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe este prezentată mai jos:

Categoria	Durata de funcționare utilă (ani)
Cladiri	40 - 100 (în medie 68 ani)
Masini, utilaje și instalații de transmisie	8 - 40 (în medie 38 ani)
Mijloace de transport	6
Alte mijloace fixe	10

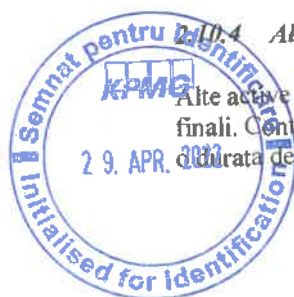
Terenurile nu se amortizează. Activele în curs de execuție nu sunt amortizate până la momentul punerii acestora în exploatare.

Derecunoașterea

Mijloacele fixe retrase din utilizare, vândute sau casate sunt excluse din bilanț împreună cu amortizarea acumulată corespunzătoare. Castigurile sau pierderile în urma casării sau cedării unui element al mijloacelor fixe sunt recunoscute în situația de profit și pierdere.

10.4 Alte active imobilizate

Alte active imobilizate includ contoare – aparate de măsură a consumului de energie electrică instalate la consumatorii finali. Contoarele nu îndeplinesc definiția de mijloace fixe conform SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, având o durată de funcționare mai mare de 1 an (18 ani) însă, de regulă, o valoare sub 6.000 MDL.

De asemenea, alte active imobilizate cuprind și cheltuielile anticipate realizate în anii 2000 – 2003 pentru achiziționarea cunostințelor de management și operare a activităților de distribuție a energiei electrice. Acestea se amortizează pe o perioadă de 20 ani.

2.10.5 Deprecierea activelor

Valorile contabile ale activelor nefinanciare ale Societății sunt revizuite la fiecare dată de raportare pentru a determina dacă există dovezi cu privire la existența unei deprecieri. Indicii de deprecieri ale activelor sunt considerate minimum din:

Surse externe de informații

- diminuarea semnificativă a valorii de piață a activelor;
- modificări negative în mediul tehnologic, economic sau legal care afectează entitatea;
- producerea calamităților și altor evenimente excepționale;
- alte indicii identificate de entitate.

Surse interne de informații

- existența dovezilor referitoare la învechirea sau deteriorarea fizică a unui activ;
- modificări semnificative, cu efect negativ asupra entității, privind durata și modul de utilizare a activului;
- alte indicii care reflectă faptul că beneficiile economice generate de un activ vor fi mai mici decât cele scontate.

Dacă există asemenea indicii, se estimează valoarea justă minus costurile de vânzare. O pierdere din deprecieri este recunoscută dacă valoarea contabilă a unui activ (grup de active) depășește valoarea sa justă minus costurile de vânzare.

Pierderile din deprecieri sunt recunoscute în profit sau pierdere. O pierdere din deprecieri este reversată numai în măsura în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă netă de amortizare, care ar fi fost determinată dacă nu ar fi fost recunoscută nici o pierdere din deprecieri. Reversarea unei pierderi din deprecieri este recunoscută în profit sau pierdere.

2.10.6 Stocuri de materiale

Stocurile constau în principal din materiale consumabile și obiecte de mică valoare și scurtă durată.

Valoarea de intrare a stocurilor achiziționate (costul) cuprinde valoarea de cumpărare și costurile direct atribuibile intrării (de exemplu, costurile de transportare-aprovizionare, asigurare pe durata transportării, încărcare, descărcare, comisioane intermediarilor, impozitele și taxele nerecuperabile, taxele vamale și alte costuri suportate pentru aducerea stocurilor în forma și în locul utilizării). Reducerile comerciale, rabaturile și alte elemente similare sunt deduse la determinarea costului de intrare a stocurilor achiziționate.

Stocurile sunt evaluate la minimumul dintre cost și valoarea realizabilă netă. Valoarea realizabilă netă este pretul de vânzare estimat pe parcursul desfășurării normale a activității, minus costurile estimate pentru finalizare și costurile estimate necesare efectuării vânzării.

Costul stocurilor se determină pe baza metodei costului mediu ponderat.

Stocurile sunt trecute pe cheltuieli când sunt consumate sau sunt capitalizate în valoarea imobilizărilor corporale sau alte imobilizări corporale, după caz.

2.10.7 Creanțe

Creanțele reprezintă drepturi ale entității ce decurg din tranzacții sau evenimente trecute și din stingerea cărora se așteaptă intrări (majorări) de resurse care încorporează beneficii economice.

La recunoașterea inițială, creanțele se evaluează la valoarea nominală. La data de raportare, creanțele se evaluează la valoarea probabilă de încasat prin înregistrarea de corecții aferente creanțelor compromise.

Corecțiile aferente creanțelor compromise sunt recunoscute în situația de profit și pierdere. Creanțele compromise se contabilizează ca majorare a valorii „costului vânzărilor”. Restabilirea creanțelor compromise decontate anterior se contabilizează ca majorare a valorii „altor venituri din activitatea operațională”.

2.10.8 Investiții financiare

Investitiile financiare includ actiuni si cote de participare in alte societati. Investitiile financiare sunt reflectate in situatiile financiare la cost. Costul actiunilor si cotelor de participare in alte societati include pretul de procurare si costurile aferente procurarii (de exemplu, comisioanele si onorariile achitate consultantilor, brokerilor si dealerilor, taxele prevazute de legislatia in vigoare, alte costuri tranzactionale).

2.10.9 Numerar si documente banesti

Disponibilitatile banesti includ numerarul in casierie si conturile curente la banci in MDL sau valuta straina.

2.10.10 Capital social si prime de capital

Capitalul social este inregistrat la valoarea stabilita pe baza actelor de constituire si se formeaza din aporturile actionarilor.

Primele de capital reprezinta excedentul dintre valoarea efectiva si valoarea nominala a partilor sociale depuse in capitalul social.

2.10.11 Capital de rezerva si Alte rezerve

Capitalul de rezerva al Societatii se formeaza prin varsaminte anuale din profitul net, in proportie de 5%, pana la atingerea a 10% din cuantumul capitalului social.

Alte rezerve includ rezultatul din reevaluarea obligatorie a mijloacelor fixe realizata in anul 1997 in conformitate cu Hotararea Guvernului nr. 30/1996 (Monitorul Oficial nr. 19 / 28.03.1996).

2.10.12 Dividende

Dividendele sunt recunoscute ca o reducere a capitalurilor proprii in perioada in care este aprobata repartizarea lor si sunt recunoscute ca datorie in masura in care sunt neplatite la data de raportare. Dividendele sunt prezentate in notele la situatiile financiare atunci cand repartizarea lor este propusa dupa data de raportare si inaintea datei de emitere a situatiilor financiare.

2.10.13 Datorii

Datoriile curente si cele pe termen lung sunt reflectate in situatiile financiare la valoarea necesara pentru stingerea acestor datorii. Creditele si imprumuturile includ, de asemenea, dobanda aferenta acestora datorata la sfarsitul perioadei. Credite si imprumuturile pe termen scurt reprezinta suma creditelor si imprumuturile primite, inclusiv dobinzile aferente, cu termenul de rambursare nu mai mare de 12 luni din data raportarii. De asemenea, creditelor si imprumuturilor sunt clasificate pe termen scurt, cu exceptia cazului in care Societatea are un drept neconditionat de a amana decontarea pentru o perioada de peste 12 luni din data raportarii.

Onorariile si comisioanele achitate in vederea obtinerii de credite si imprumuturi pe termen lung se recunosc pe seama Cheltuielilor anticipate pe termen lung. Cheltuielile in avans se recunosc in situatia de profit si pierdere esalonat, pe perioada de rambursare a creditelor si imprumuturilor respective.

2.10.14 Costurile indatorarii

Costurile indatorarii care sunt atribuibile direct achizitiei, constructiei sau productiei unui activ cu ciclu lung de productie se capitalizeaza. Capitalizarea acestor costuri se admite in cazul in care exista certitudinea ca ele vor genera beneficii economice viitoare entitatii, iar marimea lor poate fi evaluata in mod credibil.

Costurile indatorarii care nu sunt atribuibile direct achizitiei, constructiei sau productiei unui activ cu ciclu lung de productie si/sau care nu corespund cerintelor de capitalizare se recunosc drept cheltuieli financiare in perioada in care acestea au fost efectiv suportate.

2.10.15 Leasing operational

Contractele de leasing în care partea preponderantă din riscurile și beneficiile aferente deținerii activului transmis în leasing trece de la locator la locatar sunt contracte de leasing financiar. Orice contract de leasing care nu reprezintă contract de leasing financiar reprezintă leasing operational. Plățile efectuate în cadrul leasingului operational sunt înregistrate în situația de profit și pierdere, folosind metoda liniară pentru perioada de locațiune.

2.10.16 Venituri anticipate pe termen lung

Veniturile anticipate pe termen lung reprezintă active, respectiv mijloace bănești primite de la clienți pentru construcția rețelelor electrice. Societatea amortizează aceste venituri în proporția amortizării mijloacelor fixe intrate pe seama acestora.

2.10.17 Beneficiile angajaților

(i) Beneficii pe termen scurt ale angajaților

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt evaluate și sunt recunoscute drept cheltuieli pe măsura ce serviciile aferente sunt prestate.

(ii) Contribuțiile obligatorii

Contribuțiile obligatorii sunt recunoscute drept cheltuieli pe măsura ce serviciile aferente sunt prestate. Contribuțiile plătite în avans sunt recunoscute ca activ în măsura în care este posibilă o rambursare de numerar sau o reducere a plăților viitoare.

2.10.18 Cheltuieli și venituri financiare

Cheltuielile financiare includ cheltuielile cu dobânzile la credite și împrumuturi, diferențe nefavorabile de curs valutar, cheltuieli cu dobânzile aferente datoriilor din devieri tarifare.

Veniturile financiare includ venituri din dobânzi aferente depozitelor bancare și investițiilor financiare, diferențe favorabile de curs valutar, venituri din dobânzile aferente activelor din devieri tarifare.

Cheltuielile și veniturile financiare se recunosc pe baza contabilității de angajamente.

2.10.19 Impozitul pe venit

Cheltuielile cu impozitul pe venit cuprind impozitul curent.

(i) Impozitul curent

Impozitul curent reprezintă impozitul care se așteaptă să fie plătit pentru venitul impozabil realizat în anul curent, precum și ajustări privind obligațiile de plată referitoare la impozitul pe venit aferente anilor precedenți.

Societatea calculează impozitul pe venit în baza profitului impozabil calculat în conformitate cu legislația fiscală în vigoare în Republica Moldova. Pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2020 rata impozitului pe venit a fost stabilită în marime de 12% (2020: 12%).

(ii) Impozitul amnat

În baza modificărilor Standardelor Naționale de Contabilitate, în vigoare începând cu 01 ianuarie 2020, în exercitiul financiar 2020 a fost înregistrată derecunoașterea activelor privind impozitul pe venit amnat recunoscut la 31 decembrie 2019 în corespondență cu profitul nerepartizat al anilor precedenți.

(iii) Expuneri fiscale

Pentru determinarea valorii impozitului curent, Societatea ia în considerare impactul pozițiilor fiscale incerte și posibilitatea apariției taxelor și dobanzilor suplimentare. Această evaluare se bazează pe estimări și ipoteze și poate implica o serie de raționamente cu privire la evenimentele viitoare. Informații noi pot deveni disponibile, determinând astfel Societatea să își modifice raționamentul în ceea ce privește acuratețea estimării obligațiilor fiscale existente; astfel de modificări ale obligațiilor fiscale au efect asupra cheltuielilor cu impozitele în perioada în care se efectuează o astfel de determinare.

2.10.20 Provizioane

Un provizion este recunoscut dacă, în urma unui eveniment anterior, Societatea are o obligație prezentă, legală sau implicită, care poate fi estimată în mod credibil și este probabil ca o ieșire de beneficii economice să fie necesară pentru a stinge obligația.

Provizioanele se evaluează în suma costurilor necesare stingerii obligației aferente. Cea mai bună estimare a costurilor necesare stingerii obligațiilor respective este suma pe care o entitate ar plăti-o, în mod rațional, pentru stingerea datoriei la data raportării sau pentru transferarea obligațiilor unei terțe părți la acel moment.

Provizioanele sunt revizuite la fiecare dată de raportare și se ajustează pentru a reflecta cea mai bună estimare curentă.

Provizioanele recunoscute se contabilizează ca majorare a valorii „altor cheltuieli din activitatea operațională”. În cazul în care pentru stingerea unei obligații nu mai este probabilă o ieșire de resurse purtătoare de beneficii economice, provizionul se anulează prin decontare la „alte venituri din activitatea operațională”. Provizioanele utilizate pentru decontarea unei obligații sunt înregistrate prin reducerea cheltuielilor efectuate.

2.10.21 Parti afiliate

Parti afiliate sunt entități sau persoane fizice care au capacitatea de a controla sau sunt controlate, au influență semnificativă sau sunt influențate semnificativ de cealaltă parte în politicile financiare și operaționale.

O parte afiliată se consideră:

- 1) entitatea care direct sau indirect controlează alta entitate;
- 2) entitatea asociată – entitate în care, alta entitate are o influență semnificativă asupra politicilor financiare și operaționale dar care nu este nici entitate-fiică, nici un participant într-un angajament comun;
- 3) entitatea-fiică – entitate controlată de către entitatea-mamă (principală);
- 4) asociații într-o societate civilă;
- 5) entitatea care este controlată sau controlată în comun de către o persoană fizică și/sau un membru apropiat al familiei acestei persoane (cum ar fi, părinții, sotul/sotia și copiii acestora);
- 6) persoana fizică sau un membru apropiat al familiei acesteia (părinții, sotul/sotia și copiii acestora) care are o influență semnificativă asupra entității sau face parte din personalul-cheie din conducerea entității (de exemplu, membru al Consiliului entității, organului executiv, comisiei de cenzori sau al altor organe de conducere) și, în așa mod, participă la gestionarea politicilor financiare și operaționale ale entității

Nu se consideră parti afiliate:

- 1) entitățile care au în comun un director sau un alt membru al personalului-cheie din conducere, care nu controlează și nu influențează nici una din parti;
- 2) clienții, furnizorii, francizorii, distribuitorii etc. cu care entitatea efectuează tranzacții economice ordinare, indiferent de volumul acestora;
- 3) alte entități și persoane fizice cum ar fi: finanțatorii, creditorii, organele sindicale, autoritățile publice etc. în cadrul unor relații ordinare.

2.10.22 Corectarea erorilor contabile

Erorile constatate în contabilitate se pot referi fie la perioada de gestiune curentă, fie la perioadele de gestiune precedente; erorile din perioadele anterioare se referă inclusiv la prezentarea eronată a informațiilor în situațiile financiare anuale. Corectarea erorilor se efectuează la data constatării lor. Erorile din perioadele anterioare sunt omisiuni sau prezentări incorecte în situațiile financiare ale entității pentru una sau mai multe perioade anterioare rezultând din greșeala de a utiliza sau de a nu utiliza informații credibile care:

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

- a) erau disponibile la momentul la care situațiile financiare pentru acele perioade au fost aprobate spre a fi emise;
- b) ar fi putut fi obținute în mod rezonabil și luate în considerare la întocmirea și prezentarea acelor situații financiare anuale.

Corectarea erorilor aferente perioadei de gestiune curente se efectuează pe seama contului de profit și pierdere. Corectarea erorilor semnificative aferente perioadelor de gestiune precedente se efectuează pe seama profitului nerepartizat al anilor precedenți. Erorile nesemnificative aferente perioadelor de gestiune precedente se corectează pe seama contului de profit și pierdere.

Corectarea erorilor comise în perioadele de gestiune precedente nu determină modificarea situațiilor financiare ale anilor precedenți sau a cifrelor comparative prezentate în situațiile financiare curente. În cazul erorilor semnificative, informațiile comparative corectate prin aplicarea retroactivă se prezintă într-o notă explicativă la situațiile financiare curente.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

3 Imobilizări necorporale

	Sold la 31 decembrie 2020	Intrari	Iesiri	Transferuri	Sold la 31 decembrie 2021
Valoare contabila bruta					
Imobilizări necorporale în curs executie	1.806.000	12.110.867	-	(13.916.867)	-
Licente	12.683.008			3.572.417	16.255.425
Programe informatice	86.856.373	-	(24.918.358)	10.344.450	72.282.465
Total imobilizări necorporale – valoare contabila bruta	101.345.381	12.110.867	(24.918.358)	-	88.537.890
Amortizarea acumulata	(65.781.110)	(4.656.298)	24.918.358	-	(45.519.050)
Valoarea contabila neta	35.564.271				43.018.840

Cheltuielile cu amortizarea imobilizărilor necorporale în suma de 1.572.618 (2020: 0) au fost prezentate în „costul vânzărilor” (Nota 18) și 3.083.680 (2020: 2.012.831) au fost prezentate în „cheltuieli administrative” (Nota 21).

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatii Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021
(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

4 Imobilizari corporale

	Sold la 31 decembrie 2020	Intrari	Iesiri	Transferuri interne	Transferuri la alte active imobilizate (contoare)	Sold la 31 decembrie 2021
Imobilizari corporale in curs de executie – valoare bruta						
Constructii in curs de executie	7.599.160	195.661.631	(3.733.347)	(195.653.341)	-	3.874.103
Utilaj destinat instalarii	941.510	49.922.033	-	(25.519.820)	(24.956.071)	387.652
Investitii capitale ulterioare	-	-	-	-	-	-
Total imobilizari corporale in curs de executie – valoare contabila bruta	8.540.670	245.583.664	(3.733.347)	(221.173.161)	(24.956.071)	4.261.755
Imobilizari corporale in exploatare - valoare bruta						
Terenuri	4.706.303	9.335	(436.502)	-	-	4.279.136
Cladiri si constructii speciale	925.754.090	555.735	(6.869.637)	(8.033.406)	-	911.406.782
Masini, utilaje si instalatii tehnice	6.808.532.706	23.477.181	(25.267.928)	217.083.455	-	7.023.825.414
Mijloace de transport	55.004.166	-	(3.077.344)	7.132.028	-	59.058.850
Inventar si mobilier	4.746.519	-	(292.122)	30.849.844	-	35.304.241
Alte mijloace fixe	40.734.442	-	(378.485)	(25.858.760)	-	14.497.197
Total imobilizari corporale in exploatare – valoare contabila bruta	7.839.478.227	24.042.251	(36.322.018)	221.173.161	-	8.048.371.620
Total imobilizari corporale – valoare contabila bruta	7.848.018.897	269.625.915	(40.055.365)	-	(24.956.071)	8.052.633.375
Amortizarea acumulata	(4.237.098.391)	(163.686.283)	29.593.282	-	--	(4.371.191.392)
Valoarea contabila neta	3.610.920.506	-	-	-	-	3.681.441.983

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2021
(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Constructiile includ in principal constructii speciale aferente retelelor electrice (statii electrice, posturi de transformare etc.).

Masini, utilaje si instalatii de transmisie includ, in principal, linii electrice si echipamente si aparataje pentru statii electrice si posturi de transformare.

La 31 decembrie 2021 costul mijloacelor fixe complet amortizate dar care continua sa fie in uz reprezinta 1.546.121.061 (2020: 1.495.549.343).

Cheltuielile cu amortizarea in suma de 156.584.877 (2020: 154.681.994) au fost prezentate in „costul vanzarilor” (Nota 18) si 7.101.406 (2020: 6.027.100) au fost prezentate in „cheltuieli administrative” (Nota 21).

Cheltuieli privind retribuirea muncii in suma de 38.962.612 (2020: 41.624.776) au fost capitalizate in valoarea mijloacelor fixe (Nota 23).

5 Investitii financiare

	Sold la 31 decembrie 2020	Intrari	Iesiri	Sold la 31 decembrie 2021
Investitii pe termen lung in parti neafiliate	604.402	-		604.402
Ajustari de valoare a investitiilor pe termen lung	(600.000)	-	-	(600.000)
Valoarea neta a investitiilor financiare pe termen lung	4.402	-		4.402
Investitii financiare pe termen scurt	9.975.950		(9.975.950)	-
Alte active circulante	-	9.975.950		9.975.950

La 31 decembrie 2020 Investitiile financiare pe termen scurt in valoare de 9.975.950 MDL reprezentau actiunile detinute anterior de Societate in B.C. Energbank SA care au fost anulate de Banca Nationala a Moldovei prin Hotararea nr.190 din 17.08.2020 (cu referire la art.52¹ din Legea cu privire la activitatea bancilor nr.202 / 2017) , iar banca comerciala a realizat o emisie de actiuni noua de aceeasi clasa, numar si valoare nominala care urma sa fie comercializata pe piata bursiera, iar mijloacele incasate minus cheltuielile bancii relationate cu noua emisiune de actiuni urmau sa fie utilizate pentru compensarea catre Societate a actiunilor anulate urmare a Deciziei respective a BNM.

Reiesind din aceste considerente, la 31 decembrie 2021 Societatea a reclassificat valoarea contabila a actiunilor detinute anterior si anulate conform Hotararii BNM din Investitii financiare pe termen scurt in alte active circulante in asteptarea materializarii vanzarii.

6 Alte active imobilizate

	Sold la 31 decembrie 2020	Intrari	Amortizare	Sold la 31 decembrie 2021
Alte active imobilizate pe termen lung (Contoare)	116.659.126	24.956.071	(15.315.611)	126.299.586
Cheltuielile anticipate realizate in anii 2000 – 2003 pentru achizitionarea cunostintelor de management si operare a activitatilor de distributie a energiei electrice	2.686.752	-	(1.271.752)	1.415.000
Total alte active imobilizate pe termen lung	119.345.878	24.956.071	(16.587.363)	127.714.586

Contoarele sunt aparate de masura a consumului de energie electrica instalate la consumatorii finali, si nu indeplinesc definitia de mijloace fixe conform SNC „Imobilizari necorporale si corporale”, avand o durata de functionare mai mare de 1 an (18 ani) insa o valoare sub 6.000 MDL.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

7 Stocuri

	2021	2020
Sold la 1 ianuarie	49.192.897	61.324.253
Intrări	135.917.410	126.199.650
Iesiri/consumuri	(132.852.138)	(143.421.790)
Ajustări nete pentru depreciere	-	5.090.784
Sold la 31 decembrie	52.258.169	49.192.897
din care:		
Stocuri - valoarea brută	52.911.740	49.846.468
Ajustări de valoare	(653.571)	(653.571)
Sold la 31 decembrie	52.258.169	49.192.897

Materialele includ aparate de măsură și boxe de protecție în valoare de 8.807.596 (2020: 6.999.772), cabluri în valoare de 35.346.901 (2020: 21.275.760), transformatoare și întrerupătoare în valoare de 5.365.474 (2020: 9.347.562) și alte materiale și obiecte de inventar.

Materialele sunt folosite în principal la construcția și întreținerea instalațiilor electrice.

Miscarea în rezervă privind ajustările de valoare a stocurilor pe parcursul anilor 2021 și 2020 este prezentată mai jos:

	2021	2020
La 1 ianuarie	653.571	5.744.355
Ajustări de valoare utilizate - stocuri casate	-	(5.090.784)
Miscarea netă în rezervă	-	-
La 31 decembrie	653.571	653.571

8 Creanțe comerciale și alte creanțe

	Sold la 31 decembrie 2021	Din care:				Sold la 31 decembri e 2020
		neajunse la scadenta	cu termenul expirat			
			pana la 3 luni	3 luni - 1 an	mai mult de 1 an	
Creante ale partilor afiliate (Nota 26)	96.179.317	96.179.317	-	-	-	72.130.596
Creante comerciale terti	5.277.837	4.923.220	31.902	256.070	66.645	8.497.224
Creante aferente decontarilor cu bugetul	2.281.864	2.281.864	-	-	-	1.974.228
Avansuri acordate curente	-	-	-	-	-	-
Total creante curente	103.739.018	103.384.401	31.902	256.070	66.645	82.602.048
Corectii aferente creantelor compromise	-	-	-	-	-	-
Total creante comerciale si creante cu bugetul, net	103.739.018	103.384.401	31.902	256.070	66.645	82.602.048

Creanțe ale partilor afiliate reprezintă servicii de distribuție energie electrică către I.C.S. Premier Energy S.R.L. (societate care furnizează energia electrică consumatorilor finali).

Creanțe aferente decontărilor cu bugetul reprezintă creanțe privind TVA calculat la import de servicii și avansuri primite (2020: creanțe privind TVA calculat la import de servicii, avansuri primite și alte taxe locale).

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

Miscarea în rezervă privind creanțele compromise pe parcursul anilor 2021 și 2020 este prezentată mai jos:

	2021	2020
La 1 ianuarie	-	1.504.912
Provizioane utilizate - creanțe casate	-	(1.504.912)
Miscarea netă în rezervă	-	-
La 31 decembrie	-	-

9 Capital social și prime de capital

	Numărul de acțiuni	Capital social	Prime de capital	Capital social și prime de capital
Sold la 31 decembrie 2020 și 2021	8.730.597	305.570.895	163.930.130	469.501.025

Numărul total de acțiuni simple nominative autorizate spre plasare și plasate este de 8.730.597 acțiuni (2020: 8.730.597 acțiuni) cu o valoare nominală de 35 MDL per acțiune (2020: 35 MDL per acțiune). JOSECO HOLDINGS CO LIMITED (acționar unic al Societății începând cu 01.08.2019) deține 100% în capitalul social al Societății. Primele de capital reprezintă prima de emisiune a acțiunilor cu o valoare de 163.930.130 (2020: 163.930.130).

10 Credite bancare

	Sold la 31 decembrie 2021	Sold la 31 decembrie 2020
Portiunea pe termen lung aferentă creditelor bancare	238.998.850	329.285.048
Portiunea pe termen scurt aferentă creditelor bancare	167.715.684	91.893.502
Dobânzi aferente creditelor bancare	1.995.518	2.555.094
Total credite bancare	408.710.052	423.733.644

Pentru a refinanța împrumutul pe termen lung contractat de la unicul său acționar, Societatea la 5 februarie 2020 a contractat o Facilitate sindicată de credit de la BC Eximbank SA în EUR și Privredna Banka Zagreb d.d. în USD în echivalentul sumei totale de 25 milioane EURO, cu scadența de 5 ani de la prima dată de utilizare, și care se rambursează trimestrial în tranșe egale. Societatea a utilizat întreaga sumă a facilității pentru a plăti împrumutul de la Joseco Holdings Co Limited contractat în 2019, iar partea rămasă a fost utilizată în scopuri corporative generale. Rata dobânzii pentru împrumutul în EUR este 3,5% + EURIBOR 3M, iar pentru partea de împrumut în USD de 3,75% + LIBOR 3M.

Facilitatea de credit oferită de BC Eximbank SA și Privredna Banka Zagreb d.d. în mărime totală de 484.766.425 lei a fost integral utilizată de Societate la 18 februarie 2020. Pe parcursul anului 2021 Societatea a efectuat rambursări de credit în valoare de 93.187.700. Pe parcursul anului 2021 Societatea a calculat dobânzi în valoare de 14.568.743 și a plătit dobânzi către BC Eximbank SA și Privredna Banka Zagreb d.d. în valoare de 15.123.831 (din veniturile din dobânzi ale nerezidentului în R. Moldova a reținut impozitul pe venit la sursă în valoare de 551.220).

Pentru a garanta obligațiile sale de credit Societatea a gătit în favoarea creditorilor bunuri imobile și mobile aferente stațiilor electrice de transformare, creanțe comerciale și mijloace bănești în conturile bancare.

Pentru finanțarea necesităților sale în mijloace circulante, la 30 martie 2020 Societatea a contractat o linie de credit de tip „Revolving” de la BC Moldova Agroindbank SA în valoare maximă de până la 120 milioane MDL sau echivalentul acestei sume în totalitate sau parțial în EUR, cu scadența la 31 mai 2022. Rata dobânzii este stabilită la 3,5% + EURIBOR pentru EUR și 2,5% + rata de referință pentru MDL. Pe parcursul anului 2021 a fost utilizată suma de 168.000.000 lei și rambursată suma de 92.800.000 lei. Dobânzile calculate pe parcursul anului 2021 au fost în valoare de 318.336 și plătite în valoare de 306.222.

Pentru a garanta obligațiile sale de credit de tip „Revolving” Societatea a gătit în favoarea creditorului bunuri imobile și mobile aferente stațiilor electrice de transformare.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

Acordul de împrumut semnat între Societate și BC Moldova Agroindbank SA impune Societății să respecte anumiți indicatori financiari. Societatea respectă toate obligațiile conform situației la 31 decembrie 2021, cu excepția ratei de lichiditate, care are o abatere nesemnificativă (0,4 efectivă, comparativ cu 0,5 contractual). Potrivit notificării primite de la BC Moldova Agroindbank SA această neîndeplinire a ratei nu este considerată încălcare a obligațiilor contractuale și nu se va solicita rambursarea anticipată a creditului care are scadența la 31 mai 2022.

11 Împrumuturi de la parti afiliate

Pe 29 iulie 2019 pentru necesitățile sale corporative Societatea a semnat un acord de împrumut în valoare de 25 milioane EUR pe o perioadă de 5 ani de la prima utilizare cu acționarul Joseco Holdings Co Limited. În conformitate cu condițiile acordului de împrumut dobânda a constituit EURIBOR pentru 3 luni + o marja de 5% anual, iar când EURIBOR pentru trei luni este negativ acesta se consideră egal cu zero. În conformitate cu prevederile acordului dobânzile se achită trimestrial în ultima zi a perioadei de dobândă, iar principalul se achită la maturitate, însă se permit efectuarea plăților anticipate de principal. Acordul respectiv de împrumut nu prevedea gajuri pentru garantarea obligațiilor de plată.

Pe data de 30 iulie 2019 Societatea a dispus de întreg împrumutul de la Joseco Holdings Co Limited, iar până la 31 decembrie 2019 a achitat către creditor suma de 4.850.000 EUR plus dobânzile scadente pentru această perioadă. La 31 decembrie 2019 soldul datoriei față de Joseco Holdings Co Limited constituia 20.150.000 EUR (echivalentul în MDL 388.099.075) și dobânzi calculate în valoare de 178.418 EUR (echivalentul în MDL 3.436.412).

Pe data de 14 ianuarie 2020 a fost rambursată o parte din împrumutului de la Joseco Holdings Co Limited în suma de 38.638.600 lei (echivalentul a 2.000.000 EUR). Pe data de 21.01.2020 au fost achitate dobânzi în suma de 4.505.664 lei (231.560 EUR), iar pe data de 18 februarie 2020 soldul ramas al împrumutului în valoare de 347.200.425 lei (echivalentul a 18.150.000 EUR), precum și dobânda restantă acumulată în valoare de 1.334.515 lei (echivalentul a 69.762 EUR) au fost achitate integral de Societate. Astfel, la 31 decembrie 2020 Societatea soldul împrumuturilor de la acționar este 0.

12 Venituri anticipate pe termen lung

	Sold la 31 decembrie 2020	Majorari	Diminuari	Sold la 31 decembrie 2021
Venituri anticipate pe termen lung	238.378.540	24.022.015	(8.562.874)	253.837.681
Finantari si incasari cu destinatie speciala	8.692.331	-	(578.109)	8.114.222
Total	247.070.871	24.022.015	(9.140.983)	261.951.903

Venituri anticipate pe termen lung și finanțările cu destinație specială reprezintă active respectiv, mijloace bănești primite de la consumatorii de energie electrică pentru construcția rețelilor electrice. Societatea amortizează aceste sume proporțional cu amortizarea mijloacelor fixe respective.

13 Datorii comerciale

	Sold la 31 decembrie 2021	Sold la 31 decembrie 2020
Datorii privind facturile comerciale		
- în țară	127.189.612	55.339.413
- în străinătate	10.772.133	9.884.608
Total datorii comerciale	137.961.745	65.224.021

Datoriile comerciale au în general un termen de plată de 30-45 zile.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

14 Datorii fata de buget

	Sold la 31 decembrie 2021	Sold la 31 decembrie 2020
Datorii privind decontările cu bugetul		
- impozit pe venit	6.755.075	13.052.509
- impozit pe venit reținut la sursa de plată	1.026	3.526
- taxa pe valoare adăugată	6.646.774	19.058.776
- impozite și taxe locale	26.929	27.827
Total datorii fata de buget	13.429.804	32.142.638

15 Alte datorii curente

	Sold la 31 decembrie 2021	Sold la 31 decembrie 2020
Devieri tarifare	115.449.047	255.618.259
Alte datorii curente	71.299	87.642
Total alte datorii curente	115.520.346	255.705.901

Devierile tarifare pentru un an sunt generate de diferența între veniturile din energia electrică distribuită pe baza tarifelor reglementate aprobate de ANRE și costurile totale și rentabilitatea din acel an calculate conform Metodologiei.

16 Alte provizioane

	2021	2020
Sold la 1 ianuarie	15.864.436	16.356.911
Provizioane utilizate parcursul perioadei de gestiune	(351.249)	(58.185)
Provizioane create pe parcursul perioadei de gestiune	400.000	100.000
Provizioane reversate pe parcursul perioadei de gestiune	(246.650)	(534.290)
Sold la 31 decembrie	15.666.537	15.864.436

Alte provizioane se referă la acțiunile judiciare de despăgubire înaintate Societății de către terți, în special de către consumatorii de energie electrică. În opinia conducerii și a specialiștilor Societății în probleme juridice, rezultatul acestor acțiuni judiciare nu va avea un impact semnificativ diferit asupra Societății comparativ cu provizioanele înregistrate la 31 decembrie 2021.

17 Venituri din vânzări

	2021	2020
Distributia energiei electrice	954.738.309	1.295.875.161
Devieri tarifare calculate	146.424.097	(227.126.073)
Servicii de conectare și reconectare	4.490.929	3.866.950
Alte servicii	4.920.437	2.678.031
Total venituri din vânzări	1.110.573.772	1.075.294.069

Referitor la veniturile nefacturate din devieri tarifare – a se vedea mai multe detalii în Nota 2.10.2 și Nota 15.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

18 Costul vanzarilor

	2021	2020
Procurarea energiei electrice	223.767.608	191.012.213
Transportul energiei electrice	35.004.277	32.765.400
Amortizarea imobilizarilor corporale	156.584.877	154.681.994
Cheltuieli privind retribuirea muncii	91.668.693	67.506.758
Lucrari si materiale pentru reparatie si intretinere a instalatiilor	108.908.111	74.420.014
Servicii de citire a contoarelor consumatorilor finali	30.835.315	25.936.691
Servicii de rezolvare a ordinelor de lucru privind conectarea si reconectarea consumatorilor	8.067.240	10.792.999
Cheltuieli pentru combustibil	6.683.690	4.974.412
Alte cheltuieli	32.797.780	50.930.368
Total costul vanzarilor	694.317.591	613.020.849

19 Alte venituri din activitatea operationala

	2021	2020
Venituri sub forma de amenzi, penalitati si despagubiri	1.395.324	563.158
Venituri din vanzarea materialelor	2.470.194	3.424.053
Venituri din chirii	11.277.106	8.780.707
Alte venituri operationale	6.678.726	8.461.553
Total alte venituri operationale	21.821.350	21.229.471

20 Cheltuieli de distribuire

	2021	2020
Cheltuieli de reclama, servicii informationale, marketing	502.512	262.771

21 Cheltuieli administrative

	2021	2020
Cheltuieli privind personalul administrativ si de conducere	53.300.930	60.042.562
Cheltuieli privind intretinerea si reparatia mijloacelor fixe	1.625.926	1.928.303
Cheltuieli privind amortizarea imobilizarilor corporale	7.101.407	6.027.100
Cheltuieli privind amortizarea imobilizarilor necorporale	3.083.680	2.012.832
Impozite, taxe si plati cu exceptia impozitului pe venit	4.515.633	4.313.538
Cheltuieli de deplasare	461.076	78.635
Cheltuieli pentru donatii in scopuri de binefacere si sponsorizare	1.044.444	358.300
Cheltuieli de reprezentare	117.809	78.758
Cheltuieli de asigurare	3.352.584	8.101.651
Alte cheltuieli generale si administrative	33.839.959	44.852.775
Total cheltuieli administrative	108.443.448	127.794.454

Alte cheltuieli generale si administrative includ cheltuieli privind paza si protectia in suma 1.912.193 de (2020: 1.785.947), cheltuieli pentru combustibil in suma de 565.316 (2020: 1.159.418), cheltuieli pentru onorarii profesionale si alte servicii in suma de 3.024.275 (2020: 2.730.473), inclusiv servicii de audit financiar in suma de 957.724 (2020: 898.747), cheltuieli privind sindicatele si alte cheltuieli sociale in suma 918.685 de (2020: 2.787.582), cheltuieli de instruire in suma de 671.371 (2020: 475.458) si alte cheltuieli.

22 Alte cheltuieli din activitatea operațională

	2021	2020
Amenzi, penalități, despăgubiri și alte feluri de sancțiuni	1.367.032	534.380
Cheltuieli din vânzarea materialelor	479.330	1.532.709
Cheltuieli privind locațiune curentă	4.905	135.138
Alte cheltuieli operaționale	6.313.967	7.783.224
Total alte cheltuieli din activitatea operațională	8.165.234	9.985.451

23 Retribuirea personalului

	2021	2020
Cheltuieli cu personalul privind retribuirea muncii	150.934.378	137.875.250
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	32.997.856	31.304.846
Total	183.932.234	169.180.096

Cheltuieli cu retribuirea personalului în suma de 38.962.612 MDL (2020: 41.624.776 MDL) au fost capitalizate în valoarea imobilizărilor corporale (Nota 4).

La 31 decembrie 2021 Societatea avea 621 angajați (2020: 620 angajați).

În cheltuielile cu retribuirea personalului sunt incluse mișcările (dotările/aplicările) în rezerve pentru concedii și alte beneficii ale angajaților, în anul 2021 dotări în valoare netă de 1.484.725 (2020: aplicări 3.087.922). Mișcarea în rezerva pentru concedii nefolosite și alte beneficii ale angajaților pe parcursul anilor 2021 și 2020 este prezentată mai jos:

	2021	2020
La 1 ianuarie	12.982.802	16.070.724
Dotarea provizioanelor	11.420.485	20.952.822
Provizioane utilizate	(9.935.761)	(24.040.744)
La 31 decembrie	14.467.526	12.982.802

24 Rezultatul din alte activități

	2021	2020
Venituri din ieșirea imobilizărilor corporale	21.032.393	2.276.728
Amortizarea veniturilor anticipate pe termen lung	9.140.982	8.176.953
Alte venituri de imobilizări corporale		956.296
Total venituri cu active imobilizate și excepționale	30.173.375	11.409.977
Cheltuieli din ieșirea imobilizărilor corporale	(10.462.084)	(2.488.265)
Total cheltuieli cu active imobilizate și excepționale	(10.462.084)	(2.488.265)
Profit (pierdere) din operațiuni cu active imobilizate și excepționale	19.711.291	8.921.712

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

	2021	2020
Venituri din diferențe de curs valutar	24.084.322	41.784.388
Venituri din diferențe de sumă	-	3.066
Venituri din dobânzi bancare	36.977	160.857
Total venituri financiare	24.121.299	41.948.311
Cheltuieli din diferențe de curs valutar	(27.434.249)	(42.146.135)
Cheltuieli din diferențe de sumă	-	(1.093)
Cheltuieli din dobânzi aferente creditelor și împrumuturilor	(16.191.913)	(20.346.446)
Cheltuieli din dobânzi aferente devierilor tarifare	(6.254.886)	(14.825.564)
Total cheltuieli financiare	(49.881.048)	(77.319.238)
Profit (pierdere) financiar(a)	(25.759.749)	(35.370.927)
Rezultatul din alte activități	(6.048.458)	(26.449.215)

Venituri/cheltuieli din dobânzi aferente devierilor tarifare reprezintă dobânda aplicată lunar la soldul acumulat al devierilor tarifare și capitalizată la sfârșitul anului la soldul acumulat al creanțelor/datoriilor din devieri tarifare, calculată în conformitate cu Metodologia ANRE (a se vedea Nota 2.10.2).

25 Impozitul pe venit

	2021	2020
Impozitul pe venit curent	25.095.155	64.156.195
Total cheltuieli privind impozitul pe venit	25.095.155	64.156.195

Reconcilierea ratei de impozitare efective

	2021	2020
Profitul până la impozitare	314.917.879	319.010.800
Impozit calculat prin aplicarea ratei de impozitare	12,00% 37.790.145	12,00% 38.281.296
Efectul ajustării cheltuielilor/veniturilor în scopuri fiscale	1,64% 5.172.036	(0,63%) (2.001.429)
Efectul veniturilor neimpozabile	(0,34%) (1.058.141)	(0,36%) (1.159.839)
Efectul devierilor tarifare	(5,34%) (16.820.305)	9,10% 29.034.196
Ajustarea impozitului pe venit pentru anul precedent	0,00% 11.420	0,00% 1.971
Cheltuieli privind impozitul pe venit	7,96% 25.095.155	20,11% 64.156.195

26 Tranzacții cu părțile afiliate

Natura relațiilor cu părțile afiliate cu care Societatea a efectuat tranzacții în 2021 și 2020 sau cu care a avut solduri la 31 decembrie 2021 și 31 decembrie 2020 este prezentată mai jos:

Parte afiliată	Relația/ Natura tranzacțiilor
Joseco Holdings Co. Limited (Cipru)	Actionar al Societății care deține 100% (începând cu 01.08.2019)/ Împrumuturi, plăți de dividende
ICS Premier Energy SRL (Moldova)	Societate din Grup, furnizor al energiei electrice la tarife reglementate/ Vânzarea serviciului de distribuție a energiei
Navitas Energy SRL (Moldova)	Societate din Grup, furnizor al energiei electrice la tarife nereglementate/ Facturarea serviciilor de locațiune a spațiilor

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2021

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

Pe parcursul anului au fost înregistrate următoarele tranzacții cu partile afiliate:

(i) Vânzări

	2021	2020
Premier Energy SRL (Moldova)	911.048.273	1.242.323.416
Navitas Energy SRL (Moldova)	23.659	-
Total	911.071.932	1.242.323.416

Vanzarile catre ICS Premier Energy SRL reprezinta:

- servicii de distributie a energiei electrice in suma de 900.104.729 (2020: 1.233.970.313);
- alte servicii in suma de 10.943.544 (2020: 8.353.103), si anume:
  - servicii auxiliare activitatii de distributie a energiei electrice 9.012.167 (2020: 6.490.863)
  - servicii de locatiune 821.327 (2020: 792.520)
  - servicii comunale 1.110.049 (2020: 1.069.721)

Vanzarile catre Navitas Energy SRL reprezinta:

- alte servicii in suma de 23.659 (2020: 0), si anume:
  - servicii de locatiune 16.368 (2020: 0)
  - servicii comunale 7.291 (2020: 0)

(ii) Procurari

	2021	2020
Premier Energy SRL (Moldova)	2.233.606	2.785.975
Total	2.233.606	2.785.975

(iii) Cheltuieli cu dobanzile

	2021	2020
Joseco Holdings Co. Limited (Cipru)	-	2.364.659
Total	-	2.364.659

(iv) Remuneratia personalului cheie de conducere

Persoanele din conducere reprezinta directorii (executivi si ne-executivi) si managerii Societatii, in total 11 persoane (2020: 11 persoane). Pe parcursul anului incheiat pe 31 decembrie 2021, personalul de conducere a primit salarii in suma de 23.334.066 (2020: 21.994.395). Aceasta suma include contributiile de asigurare sociala de stat obligatorii si primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala. Personalul de conducere nu a primit alte beneficii, cu exceptia asigurarilor medicale si imprumuturilor acordate fara dobanda care se ofera tuturor angajatilor Societatii. Soldul creditelor acordate personalului din conducerea Societatii la 31 decembrie 2021 este in suma de 714.379 (31 decembrie 2020: 611.832).

(v) Creante comerciale

	Sold la 31 decembrie 2021	Sold la 31 decembrie 2020
Premier Energy SRL (Moldova)	96.179.317	72.130.596
Navitas Energy SRL (Moldova)	-	-

Creantele comerciale reprezinta in principal creante din serviciul de distributie energie electrica.

(vi) Datorii comerciale

	Sold la 31 decembrie 2021	Sold la 31 decembrie 2020
Premier Energy SRL (Moldova)	-	-
Navitas Energy SRL (Moldova)	-	-

27 Conditionalități**Reclamații**

În procesul desfășurării activității sale Societatea primește reclamații înaintate de către consumatorii racordați la rețeaua de energie electrică. Conducerea Societății consideră că astfel de reclamații nu vor cauza pierderi materiale semnificative peste cele estimate și reflectate în situațiile financiare.

Impozitare

Sistemul fiscal în Moldova este supus diverselor interpretări și modificărilor continue, care pot avea efect retroactiv. Interpretarea legislației fiscale de către autoritățile fiscale privind tranzacțiile Societății poate să difere de cea a conducerii. Ca rezultat, autoritățile fiscale pot pune la îndoială unele tranzacții ca fiind generatoare de impozite suplimentare, penalități sau dobânzi. Conducerea Societății consideră că a calculat și înregistrat adecvat obligațiile fiscale ale Societății.

Mediul de reglementare, politic și economic

Activitatea și rezultatele Societății sunt afectate de factorii politici, legislativi, fiscali și de reglementările care se produc în Republica Moldova.

Societatea este un monopol natural, iar activitatea Societății și tarifele de distribuție a energiei electrice sunt reglementate de către ANRE. Prin urmare, reglementările ANRE pot avea un impact semnificativ asupra performanței financiare a Societății, precum și asupra valorii contabile a activelor și datoriilor Societății.

Situațiile financiare reflectă evaluarea de către conducerea Societății a impactului riscurilor menționate asupra activității operaționale și poziției financiare a Societății.

28 Evenimente ulterioare datei bilanțului*Incasarea recompensei pentru participarea financiară anulată în B.C. Energbank S.A.*

La 28 ianuarie 2022 Premier Energy Distribution SA a încasat suma de 33.786.516 MDL drept recompensă pentru acțiunile deținute anterior la banca comercială Energbank SA, care au fost anulate prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.190 din 17.08.2020 (cu referire la art.52¹ din Legea cu privire la activitatea băncilor nr.202 / 2017). La 31 decembrie 2021 valoarea contabilă a activelor rezultate din acțiunile anterior deținute de Societate și anulate conform Hotărârii Comitetului Executiv al BNM din august 2020 a fost de 9.975.950 MDL.

Modificarea tarifelor de distribuție

Prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.108/2022 din 18 martie 2022 au fost aprobate tarife noi de distribuție a energiei electrice care au intrat în vigoare începând cu 01 aprilie 2022:

	In vigoare începând cu 01 aprilie 2022
Tarif de distribuție a energiei electrice prin rețelele de distribuție de înaltă tensiune (MDL/KWh)	0,03
Tarif de distribuție a energiei electrice prin rețelele de distribuție de medie tensiune (MDL/KWh)	0,16
Tarif de distribuție a energiei electrice prin rețelele de distribuție de joasă tensiune (MDL/KWh)	0,47

Războiul din Ucraina

În data de 21 februarie 2022, Federația Rusă a recunoscut oficial două regiuni separatiste din estul Ucrainei și a autorizat utilizarea forței militare în aceste teritorii. În data de 24 februarie 2022, trupele ruse au invadat Ucraina și au început operațiuni militare în mai multe locații. Aceste operațiuni în curs de desfășurare au condus la victime, la deplasarea semnificativă a populației, la deteriorarea infrastructurii și la perturbarea activității economice în Ucraina. Ca răspuns, mai multe jurisdicții, inclusiv UE, Regatul Unit, Elveția, SUA, Canada, Japonia și Australia au anunțat tranșe inițiale de sancțiuni economice pentru Rusia (și, în anumite cazuri, Belarus).

Impactul economic global mai larg al conflictului ar putea include: perturbări semnificative ale entităților care își desfășoară activitatea în Ucraina, Rusia și Belarus, provocări legate de lichiditate, creșteri semnificative ale prețurilor produselor de bază, inclusiv titei și gaze naturale; ale metalelor, inclusiv nichel, minereu de fier, aluminiu și paladiu; ale produselor minerale, cum ar fi potasiu, și culturilor agricole, în special grau (Rusia și Ucraina împreună producând aproximativ 30% din aprovizionarea globală cu grau); creșterea incertitudinii economice mondiale și suspendarea tranzacționării titlurilor de valoare rusești, creșterea costurilor de împrumut și a primelor de risc, creșterea inflației și creșterea ratelor dobânzilor; și perturbări ale activității economice cauzate de atacuri cibernetice comise împotriva Rusiei, precum și asupra jurisdicțiilor care au impus sancțiuni sau care oferă asistență Ucrainei sau Rusiei/Belarusului.

Societatea activează în sectorul energiei electrice, care pe baza situației actuale a sancțiunilor și a evaluărilor realizate de către conducere, nu este afectat în mod direct ca urmare a sancțiunilor. În schimb, Societatea are o expunere indirectă prin relațiile comerciale privind procurarea de energie electrică de la producători care utilizează gaze naturale din Rusia pentru producția de electricitate, și care respectiv au o expunere semnificativă față de Rusia, iar aceste relații comerciale ar putea fi afectate în mod semnificativ de perturbarea lanțului de aprovizionare, de deteriorarea condițiilor economice, volatilității prețurilor care ar putea fi afectate negativ de evenimentele curente și de starea pieței, și/sau de efectele unor sancțiuni suplimentare.

Pentru atenuarea acestui risc, Guvernul Republicii Moldova întreprinde măsuri de identificare a alternativelor de aprovizionare cu gaze naturale și energie electrică a Republicii Moldova în contextul regional menționat. Remarcăm în acest sens realizarea în mod de urgență a interconexiunii cu ENTSO-E (Rețeaua Europeană a Operatorilor de Sisteme de Transport a Energiei Electrice) și inițiativele de gasire a unei alternative adecvate de alimentare cu gaze, în acest sens fiind acordată licența companiei de stat Energocom. De menționat este că la 16 martie 2022, Republica Moldova și Ucraina au finalizat procesul de sincronizare cu rețelele electrice europene ENTSO-E. În urma revizuirii cadrului de reglementare deja este posibilă echilibrarea din punct de vedere tehnic și este o rezervă suplimentară pentru securitatea continuității furnizării de energie electrică. Aceasta înseamnă că Republica Moldova are acces direct la rețelele electrice europene ENTSO-E, iar ca alternativă are posibilitatea de a se aproviziona cu energie electrică direct fie din Ucraina, fie din țările Uniunii Europene, prin compania de stat Energocom care intermediază achizițiile de import de energie electrică pentru piața moldovenească.

În cazul unor eventuale fluctuații semnificative al costului de procurare al energiei electrice, ținând cont de prevederile Metodologiei, aceste volatilități ar fi absorbite prin ajustarea tarifului de distribuție, și respectiv nu reprezintă un risc semnificativ pentru recuperabilitatea și evaluarea activelor imobilizate.

Pe baza celor de mai sus, conducerea Societății consideră că Societatea este capabilă să-și continue activitatea pentru o perioadă de cel puțin 12 luni de la data raportării.

Raportul conducerii pentru anul 2021 al ÎCS „Premier Energy Distribution” SA

DESPRE RAPORT

Prezentul raport al conducerii ICS „Premier Energy Distribution” SA („societatea” sau „întreprinderea”) include rezultatele activității operatorului sistemului de distribuție pentru perioada de raportare de la 1 ianuarie 2021 până la 31 decembrie 2021. Raportul a fost întocmit în conformitate cu legislația Republicii Moldova, incluzând:

- Legea nr. 174 cu privire la energetică din 21.09.2017
- Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016
- Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice nr. 537/2020 din 24.12.2020
- Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017

CUPRINS

1. Introducere
2. Rezultate
3. Perspectivele de dezvoltare ale entității
4. Model de gestiune a riscurilor și oportunităților
5. Angajament pentru securitate și sănătate
6. Angajament pentru protecția mediului înconjurător
7. Angajament pentru persoane
8. Angajament pentru societate
9. Integritate și transparență

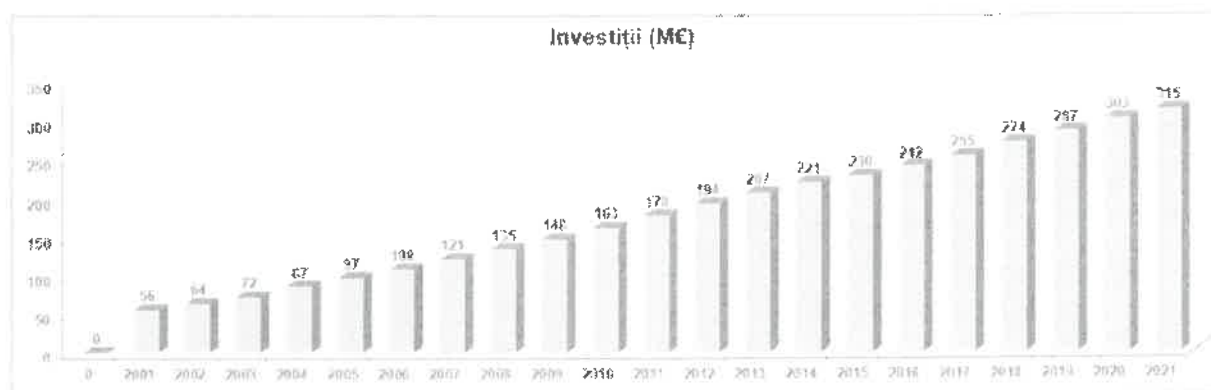

1. INTRODUCERE

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este cel mai mare operator privat al sistemului național de distribuție a energiei electrice din Republica Moldova. Întreprinderea deservește o arie de circa 70% din teritoriul țării, în 21 din cele 37 de raioane și în municipiul Chișinău, distribuind energie electrică celor peste 930.000 de consumatori din centrul și sudul țării.

Întreprinderea are o experiență vastă europeană, de peste două decenii, în domeniul electroenergetic, implementând cele mai bune practici și standarde europene de gestiune și investind peste 315 de milioane de euro în modernizarea și extinderea rețelelor electrice pentru îmbunătățirea eficienței și pentru creșterea calității serviciilor. Dincolo de beneficiile evidente pentru clienți și de efectul pozitiv asupra rezultatelor operaționale ale companiei, acest efort se reflectă și în contribuția directă la dezvoltarea economiei moldovenești.

2. REZULTATE

Rezultatele anului 2021 reconfirmă angajamentul și profesionalismul persoanelor care formează echipa ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, grație cărora s-a reușit îndeplinirea obiectivelor operative stabilite, prin menținerea nivelului și îmbunătățirea indicatorilor de performanță și oferirea unor servicii calitative și la standarde înalte clienților întreprinderii.

Indicatori	U.M.	2021	2020	2021/2020
Venituri din vânzări	MLN Lei	1.110,57	1.075,29	35,3 3,3%
Costul vânzărilor	MLN Lei	-694,32	-613,02	-81,3 13,3%
Profitul brut	MLN Lei	416,26	462,27	-46,0 -10,0%
Alte venituri din activitatea operațională	MLN Lei	21,82	21,23	0,6 2,8%
Cheltuieli de distribuire	MLN Lei	-0,50	-0,26	-0,2 91,2%
Cheltuieli administrative	MLN Lei	-108,44	-127,79	19,4 -15,1%
Alte cheltuieli din activitatea operațională	MLN Lei	-8,17	-9,99	1,8 -18,2%
Rezultatul din activitatea operațională	MLN Lei	320,97	345,46	-24,5 -7,1%
Rezultatul din alte activități	MLN Lei	-6,05	-26,45	20,4 -77,1%

Profit pana la impozitare	MLN Lei	314,92	319,01	-4,1 -1,3%
Cheltuieli privind impozitul pe venit	MLN Lei	-25,10	-64,16	39,1 -60,9%
Profit net	MLN Lei	289,82	254,85	35,0 13,7%
Marja rezultatului Veniturilor din vânzări	%	37%	43%	-6% -12,8%
Marja rezultatului din activitatea operațională	%	29%	32%	-3% -10,0%
Marja rezultatului net al perioadei de gestiune	%	26%	24%	2% 10,1%
Valoare medie a activelor	MLN Lei	3.987,51	3.837,97	149,5 3,9%
Valoare medie a capitalului propriu	MLN Lei	2.976,31	2.871,50	104,8 3,7%
Rentabilitatea activelor	%	8%	8%	0% -5,0%
Rentabilitatea capitalului propriu	%	10%	9%	1% 9,7%

În anul 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a înregistrat un profit net de **289,82** milioane lei, cu 35 milioane lei mai mare decât în anul 2020.

În anul 2021 vânzările de energie au înregistrat o creștere de 3.3%. Volumul energiei distribuite în rețea a constituit 2.983 GWh fata de 2.759 GWh în 2020 (8.1%). Tariful mediu de vânzare a constituit în anul 2021 0.32 Lei/kWh fata de 0.47 Lei/kWh în anul 2019, adică cu 31% mai mic.

Prin activitatea și investițiile sale, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA colaborează cu grupurile sale de interes și contribuie la dezvoltarea economică a țării, în anul 2021 suma impozitelor și taxelor achitate în bugetul de stat a constituit 222.811.679 de lei. Detaliile privind alte date financiare se regăsesc în situațiile financiare, inclusiv notele la acestea.

- **Companiei ÎCS „Premier Energy Distribution” SA i-a fost atribuit titlul „Contribuabil cu grad înalt de credibilitate”**

Pentru aportul la promovarea civismului fiscal și conformare la onorarea obligațiilor fiscale, Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova a desemnat compania ÎCS „Premier Energy Distribution” SA în calitate de „Contribuabil cu grad înalt de credibilitate”. Acordarea titlului respectiv a fost confirmată prin oferirea unui certificat de credibilitate ce atestă calificarea deținătorului la categoria de contribuabil onest și îi acordă dreptul la unele avantaje în administrarea fiscală.

Astfel, în conformitate cu decizia Serviciului Fiscal de Stat al Republicii Moldova întemeiată pe prevederile Regulamentului cu privire la stimularea morală (non financiară) a contribuabililor onești, se stabilește pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA o perioadă de 2 ani de absolvire de la controalele fiscale prin metoda de verificare totală și tematică. Certificatul de credibilitate ce confirmă această decizie a fost emis pe 3 august, 2021.

De notat că acest prestigios titlu este acordat companiei ÎCS „Premier Energy Distribution” SA deja a treia oară din momentul aprobării Regulamentului cu privire la stimularea morală (non financiară) a contribuabililor onești, respectiv în anii 2016, 2018 și 2021.

- **Investiții în renovarea rețelelor și îmbunătățirea calității furnizării energiei electrice**

Pentru modernizarea și consolidarea bazei materiale a afacerii sale, ținând creșterea continuă a calității serviciilor prestate, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a pus în exploatare pe parcursul anului 2021 în conformitate cu planul aprobat în acest sens de către ANRE investiții totale în valoare de circa 260 milioane de lei. Acestea au vizat în principal renovarea, dezvoltarea, extinderea și întreținerea rețelelor electrice de tensiune înaltă, medie și joasă, echipamentele de măsurare, control și diagnostică, dar și mobilitatea, dotarea cu mecanisme și utilaje, dezvoltarea sistemelor informaționale, securitatea cibernetică etc.

Pe parcursul anului 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a investit circa 53 de milioane de lei în instalațiile electrice de tensiune înaltă. Acestea au fost materializate prin substituirea a 27 întrerupătoare uzate în 9 Puncte de Distribuție Centrale cu aparate de comutare de ultimă generație, înlocuirea unui transformator de forță cu puterea nominală 4 MVA și tensiunea nominală 110/10 kV, montarea unui nou punct de distribuție cu nivelul de tensiune 6 kV de tip prefabricat cu 18 celule performante cu izolare în SF6 și modernizarea echipamentului de tensiune medie prin instalarea a 28 de celule noi, precum și a protecțiilor prin relee la PDC-9 110/10 kV. De asemenea, a fost reconstruită capital o porțiune de 5,6 km de LEA-110kV și au fost schimbați 142 piloni din beton armat în LEA cu nivele de tensiune de 35 și 110 kV. Aceste lucrări importante asigură o mai mare eficiență economică pentru întreținere și o durată considerabilă de funcționare, sporind, astfel, fiabilitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor și contribuind la dezvoltarea sistemului electroenergetic în ansamblu.

Pentru îmbunătățirea calității serviciilor, a securității și siguranței procesului continuu de livrare a energiei electrice, operatorul de distribuție a realizat lucrări de renovare și dezvoltare a rețelelor de Tensiune Medie și Joasă, implementând un volum mare de lucrări conform planului de investiții pentru anul 2021 în valoare de 150 milioane de lei. Astfel, au fost renovate 228,6 km de linii electrice aeriene (LEA) 0,4 kV și 10 kV, de asemenea 23,5 km de linii electrice în cablu (LEC) 0,4 kV și 10 kV, au fost construite circa 30 km de rețea și desfășurate activități de modernizare a arhitecturii rețelelor de tensiune medie prin instalarea separatoarelor de tip XS, RLND, întrerupătoarelor telecomandate și întrerupătoarelor de sarcină de tip VNA etc. În vederea reconfigurării rețelelor de distribuție de tensiune medie și încorporării în schemele rețelelor a aparatelor de comutație telecomandate pentru ridicarea selectivității sistemelor de protecție, cu scopul îmbunătățirii indicilor de calitate și reducerii timpului de manevre operative, în 2021 au fost instalate 58 separatoare fuzibile de tip XS (Cut-Out), 8 separatoare telecomandate la distanță ITC, 33 separatoare de linie de tip SL și 19 întrerupătoare de forță tip recloser. De asemenea, au fost construite 2,2 km de LEA-10kV și 5,7 km LEC-10 kV. Valoarea investițiilor pentru dezvoltarea noii arhitecturi a rețelelor constituie 15,1 milioane de lei.

În domeniul controlului energetic în 2021 au fost desfășurate activități de creștere a indicatorilor de evidență și îmbunătățire a securității instalațiilor și eficienței energetice. Conform planului de modernizare și îmbunătățire a calității de măsurare au fost desfășurate activități în valoare de circa 33 milioane de lei, reprezentând montarea, schimbarea, extragerea și centralizarea contoarelor, de asemenea, normalizări și renovări.

În anul 2021 societatea a investit circa 24 milioane lei în dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor informaționale de gestiune, renovarea parcului auto și îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru angajați.

În special, Societatea a finalizat implementarea sistemului unic SAP, un proiect important ce a înlocuit sistemele interne de gestiune SIE, SGA și OCL. Cu ajutorul platformei tehnologice de aplicații și integrare, aplicațiile instrumentului SAP permit Societății să-și îmbunătățească procesele interne și să-și eficientizeze activitatea.

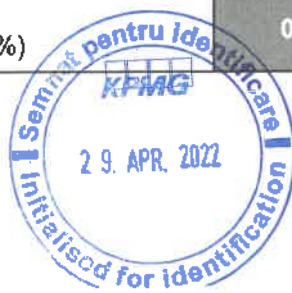
În anul 2021 societatea a primit la balanța sa active cu titlu gratuit în valoare de 24,0 milioane de lei.

Întreținerea și dezvoltarea instalațiilor de distribuție

Cadru general la data de 31 decembrie 2021			
931.284	2.983	0,4-110kV	35.643
Instalații gestionate ale consumatorilor	Energie distribuită (GWh)	Nivele de tensiune	Linii aeriene (km)
95	7.814	9.349	2.105
Stații electrice 110 kV(n)	Centre de transformare (n)	Transformatoare	Centre de transformare (MVA)

Principalii indicatori nefinanțari de performanță, relevanți pentru activitatea entității de asemenea includ:

	2021	2020	2021/2020
Pierderi de energie (%)	7,49	7,57	-0,08
			-1,1%
SAIDI (h)	1,68	1,52	0,16
			10,5%
SAIFI (n)	2,44	1,93	0,51
			26,4%
CAIDI (n)	0,69	0,79	-0,10
			-12,6%
Indicele de frecvență (%)	1,64	0,67	0,76
			112,4%
Indicele de gravitate (%)	0,03	0,01	0,02
			102,7%

În fiecare an, Societatea desfășoară proiecte de renovare conform planului investițional aprobat de ANRE pentru îmbunătățirea eficienței și pentru creșterea calității serviciilor. Dincolo de beneficiile evidente pentru consumatori și de efectul pozitiv asupra rezultatelor operaționale ale companiei, acest efort se reflectă și în contribuția directă la dezvoltarea economiei moldovenești.

În anul 2021 indicatorii de calitate SAIDI și CAIDI au fost ușor afectați față de anul 2020 din cauza condițiilor meteo nefavorabile înregistrate pe parcursul anului.

- Astfel, indicele SAIDI a constituit 1,68 ore. Acesta reprezintă durata medie a întreruperilor în rețea și indică operativitatea restabilirii furnizării energiei electrice de către operatorul sistemului de distribuție.
- Indicatorul SAIFI în 2021 a atins valoarea de 2.44. Acest indicator reprezintă numărul mediu de întreruperi suportate de consumatorii deserviți de operatorul de distribuție și indică asupra stării tehnice a rețelelor de distribuție și efectele investiționale și de mentenanță asupra acestora realizate în timp.

În 2021, pierderile din rețea au fost în continuă descreștere și au constituit 7,49%. Pentru referință în anul 2000 acestea constituiau 32,3%, în 2010 - 13,9%, iar în 2014 - 9,5%.

▪ Structura procurărilor de energie electrică

Întreprinderea ÎCS „Premier Energy Distribution” SA activează pe piața de energie electrică în calitate de operator al sistemului de distribuție. În anul 2021 societatea a procurat o cantitate de 241,409 mil. kWh de energie electrică pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție. Energia respectivă fiind achiziționată din următoarele surse:

SA ENERGOCOM (CERS Moldova)	58,498 mil. kWh
CERS Moldova	182,911 mil kWh

De menționat că în perioada 01.01.2021 - 31.03.2021 energia electrică pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție a fost achiziționată de la SA ENERGOCOM, în baza contractului semnat în anul 2020.

Ulterior, în intervalul 01.04.2021 - 31.12.2021 energia electrică pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție a fost achiziționată de la CERS Moldova.

Această situație a fost creată din motiv că perioada de achiziție a energiei electrice de regulă se execută în perioada 1 aprilie a anului curent - 31 martie a anului următor.

▪ Noile tarife pentru serviciul de distribuție a energiei electrice. Informații cu privire la modul de formare a tarifelor de distribuție

Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice sunt calculate în conformitate cu „Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice nr. 64/2018 din 22.02.2018 aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare ANRE).

Pentru anul 2021, la data de 26 ianuarie 2021 au fost aprobate valorile tarifelor de distribuție, care au fost aplicate de ÎCS „Premier Energy Distribution” SA din data de 01 februarie 2021 în raport cu furnizorii săi.

Tarifele de distribuție diferențiate în funcție de nivelul tensiunii rețelelor electrice de distribuție, sunt:

- 2 bani/kWh - prin rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune (35; 110 kV);
- 13 bani/kWh - prin rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (6; 10 kV);
- 39 bani/kWh - prin rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (0,4 kV).

La baza calculării tarifelor se regăsesc următoarele componente-cheie:

1. Costurile procurărilor de energie electrică în scopul acoperirii consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție.
2. Amortizarea anuală a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale utilizate pentru desfășurarea activității de distribuție.

3. Cheltuielile aferente activității de distribuție a energiei electrice, formate din:
  - ✓ Costurile de întreținere-exploatare a rețelelor electrice de distribuție;
  - ✓ Costurile legate de evidența energiei electrice distribuite;
  - ✓ Alte cheltuieli.
4. Rentabilitatea determinată reieșind din rata reglementată de rentabilitate și valoarea netă a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente activității de distribuție a energiei electrice.

În continuare, se prezintă structura tarifului mediu de distribuție reieșind din componentele enumerate.

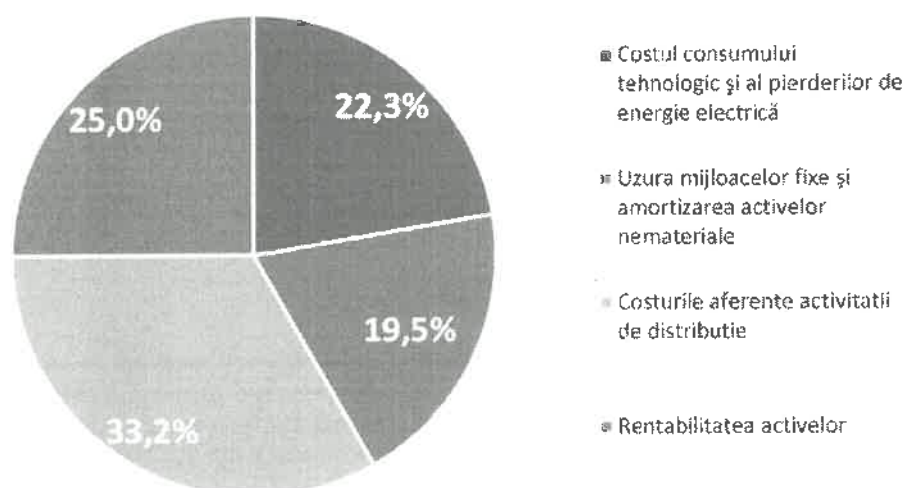

Figura 1. Structura tarifului de distribuție pentru anul 2021

3. PERSPECTIVELE DE DEZVOLTARE ALE ENTITĂȚII

Perspectivile de dezvoltare ale entității rezultă din domeniul de activitate reglementat prin prevederile legislației în vigoare, respectiv prin prestarea unui serviciu calitativ și fiabil de distribuție a energiei electrice. Fiind o activitate reglementată, pentru a beneficia de prevederile legale și pentru a evita penalizările, societatea îndeplinește indicatorii și cerințele definite de legislația în domeniu. O altă sursă de dezvoltare a entității o reprezintă măsurile de eficiență în gestiunea costurilor și realizarea investițiilor în instalațiile electrice.

Principalele evenimente și angajamente neprevăzute:

Mediul politic

Activitatea și rezultatele Societății sunt afectate de factorii politici, legislativi, fiscali și de reglementările care se produc în Republica Moldova.

Reclamații

În procesul desfășurării activității sale Societatea primește reclamații înaintate de către consumatorii racordați la rețeaua de energie electrică. Conducerea Societății consideră că astfel de reclamații nu vor cauza pierderi materiale semnificative peste cele estimate și reflectate în situațiile financiare.

Impozitare

Sistemul fiscal în Republica Moldova este supus diverselor interpretări și modificărilor continue, care pot avea efect retroactiv. Interpretarea legislației fiscale de către autoritățile fiscale privind tranzacțiile Societății poate să difere de cea a conducerii. Ca rezultat, autoritățile fiscale pot pune la îndoială unele tranzacții ca fiind generatoare de impozite suplimentare, penalități sau dobânzi. Conducerea Societății consideră că a calculat și înregistrat adecvat obligațiile fiscale ale Societății.

Mediul de reglementare

Societatea este un monopol natural, iar activitatea Societății și tarifele de distribuție de energie electrică sunt reglementare de ANRE. Politicile ANRE pot avea un impact semnificativ asupra rezultatelor Societății sau asupra valorii contabile a activelor și pasivelor Societății.

Mediul operațional al Societății

Activitatea Societății este supusă riscului de țară care implică riscurile politice, economice și sociale inerente desfășurării activității de afaceri în Republica Moldova. Aceste riscuri includ repercusiunile politicilor adoptate de către Guvern, condițiile economice, introducerea unor impozite și regulamente suplimentare sau modificarea celor în vigoare, fluctuațiile cursurilor valutare și impunerea unor norme privind drepturile contractuale.

Situațiile financiare reflectă evaluarea de către conducerea Societății a impactului riscurilor menționate asupra activității operaționale și poziției financiare a Societății.

Evoluția mediului de afaceri poate să difere de evaluarea actuală a conducerii. Impactul diferenței dintre mediul de afaceri actual și evoluția acestuia pe viitor poate fi dificil de estimat pentru activitatea operațională și poziția financiară a Societății.

4. MODEL DE GESTIUNE A RISCURILOR ȘI OPORTUNITĂȚILOR

Înțelegerea riscurilor și a oportunităților este vitală pentru a îmbunătăți modul în care o organizație își gestionează procesele.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA identifică riscurile și oportunitățile și le clasifică în ordinea priorităților pentru a permite concentrarea eforturilor asupra celor cu impact semnificativ. În cazul riscurilor, accentul se pune pe cele care au probabilitatea sporită de apariție; iar în cazul oportunităților, asupra celor care odată implementate pot în mod realist îmbunătăți performanța.

Nu toate riscurile și oportunitățile identificate necesită acțiuni, întreprinderea, în cunoștință de cauză, poate lua decizia de a accepta riscul, fără a lua nici o măsură și să se limiteze la identificarea și evaluarea acestuia.

Gestiunea riscurilor și oportunităților în tot ansamblul sistemelor de management și ale proceselor întreprinderii joacă un rol important pentru a ajuta la:

- îndeplinirea obiectivelor propuse;
- îmbunătățirea randamentului;
- îmbunătățirea modului de conducere;
- dezvoltarea unei culturi pro active de îmbunătățire;
- asigurarea conformării cu legislația;
- asigurarea calității serviciilor prestate;
- creșterea încrederii și satisfacției clientului.

Modelul aplicat de către ÎCS „Premier Energy Distribution” SA presupune gestiunea riscurilor și oportunităților prin stabilirea, pentru cele critice, a unor linii de acțiune asigurate responsabililor și termenilor concreți pentru analiza și eventuala implementare.

Periodic, se realizează monitorizarea gradului de avansare pentru fiecare linie de acțiune stabilită, cu informarea Administratorului întreprinderii. Raportul de monitorizare include detalii pentru fiecare linie de acțiune și totalul pe întreprindere, ceea ce permite managementului de vârf să evalueze performanța generală în gestiunea riscurilor și oportunităților identificate.

Monitorizarea liniilor de acțiune de gestiune a riscurilor și oportunităților la 31 decembrie 2021

	Proiecte în curs	Linii de acțiune asociate	Linii de acțiune în curs
2021	4	52	12

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA așteaptă de la toți angajații săi un nivel înalt de responsabilitate în identificarea riscurilor și oportunităților, prin promovarea culturii pro active de îmbunătățire.

Ținând cont de faptul că în cadrul întreprinderii sunt implementate și menținute Sistemele de Management Integrat al calității, Mediului și Sănătății ocupationale și reieșind din importanța necesității gestiunii principalelor riscuri și oportunități pentru desfășurarea activității întreprinderii în termeni de eficiență și

29. APR. 2022

agilitate în timp, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a creat la începutul anului 2020 un comitet de gestiune al Riscurilor și Oportunităților. Acesta este condus de către administratorul întreprinderii, include directorul Direcției Resurse și directorul Direcției Control și Audit.

Scopul activității Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților este de a contribui la predictibilitatea și durabilitatea în activitatea operativă și financiară a companiei.

Principalele atribuții ale Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților sunt:

- ✓ Definește cadrul principiilor și modelelor de comportament care ușurează identificarea, informarea, evaluarea și gestionarea expunerii la riscuri, precum și a oportunităților.
- ✓ Promovează în cadrul întreprinderii conștientizarea și acceptarea responsabilității în identificarea, informarea, evaluarea și gestionarea riscurilor și oportunităților.
- ✓ Gestionează principalele situații de risc și oportunități identificate, inclusiv prin organizarea de ședințe, realizarea de analize, implicarea în procesele de gestiune a diferitor unități după caz, cu elaborarea de măsuri corective și preventive, și respectiv de eficiență, stabilirea unităților responsabile de aplicare a măsurilor și termenelor planificate de realizare.
- ✓ Monitorizează, în caz de necesitate, modul de respectare a deciziilor stabilite; unitățile din cadrul întreprinderii fiind obligate să prezinte măsurile aplicate și comentarii adiționale după caz, inclusiv în aspecte de respectare a termenelor stabilite.

Deciziile aprobate de către Comitetul de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților sunt de aplicare obligatorie în cadrul întreprinderii.

Sarcinile obligatorii pentru toate unitățile din cadrul întreprinderii sunt:

- Informarea Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților referitor la situațiile de risc pe care le observă.
- Informarea Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților referitor la oportunitățile identificate.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA consideră o prioritate îndeplinirea indicatorilor de calitate stabiliți prin Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Nr. 537 din 24.12.2020. Respectiv, în 2021, similar anilor anteriori, acești indicatorii au fost monitorizați prin includerea în planificarea operativă a întreprinderii. Începând din 2020, pentru neîndeplinirea principalilor indicatori, se asociază și riscuri documentate.

5. ANGAJAMENT PENTRU SECURITATE ȘI SĂNĂTATE

Pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA securitatea și sănătatea în muncă rămân a fi prioritare în activitatea de zi cu zi. Toate eforturile de organizare și de desfășurare a activităților de inspectare și de instruire sunt concentrate pe asigurarea îndeplinirii obiectivului major – zero accidentate și condiții sigure de muncă. De menționat că a trebuit, de asemenea, să respectăm și măsurile de protecție împotriva COVID-19, care a pus în continuare presiune pe starea de sănătate a angajaților.

În perioada declarării stării de urgență în sănătate publică în unitățile administrativ-teritoriale pentru care a fost stabilit gradul de alertă „Cod Roșu”, Societatea a promovat la maximum posibil munca la distanță, asigurând salariaților acces la sistemele întreprinderii pentru prestarea muncii la domiciliu, conform specificului funcției pe care o dețin.

În prima jumătate a anului 2021 majoritatea serviciilor au revenit la modalitatea obișnuită de lucru, dar, în același timp, a fost menținută posibilitatea muncii la distanță pentru unii angajați, în caz de necesitate, cu respectarea procedurii interne aprobate în cadrul companiei.

Activitatea serviciului medical al ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a continuat să fie dedicată măsurilor pentru prevenirea îmbolnăvirii și răspândirii infecției COVID-19. Astfel, pe parcursul anului au fost desfășurate următoarele activități:

- Asigurarea angajaților cu mijloace de protecție: măști, mănuși, soluții pentru dezinfectarea mâinilor și suprafețelor; efectuarea termometriei corpului angajaților și clienților la intrarea în întreprindere și în oficiile comerciale. În acest sens, au fost identificați furnizori pentru procurarea mijloacelor de

protecție necesare și, ulterior, pe parcursul anului, acestea au fost repartizate angajaților din toate subdiviziunile și centrele de muncă.

- Organizarea testării angajaților la infecția COVID-19.
- Organizarea vaccinării contra COVID-19, atât în incinta punctului medical al întreprinderii, cât și în alte centre medicale. În 2021 au fost vaccinați anti COVID-19 346 angajați, inclusiv 30 de persoane au fost vaccinate în incinta punctului medical.
- Promovarea măsurilor de igienă (Ziua mondială a igienei mâinilor, Ziua Mondială a Sănătății).
- Desfășurarea campaniilor interne de sănătate:
  - prevenirea îmbolnăvii cu infecția COVID-19 - publicarea informațiilor referitoare la prevenirea îmbolnăvii cu infecția COVID-19 pentru angajații întreprinderii;
  - „Un măr pe zi ține doctorul departe”: oferirea de mere angajaților companiei și clienților din oficiile comerciale - acțiune internă cu scopul promovării modului sănătos de viață;
  - campanii oftalmologice - consultații ale medicului oftalmolog desfășurate în incinta punctului medical al întreprinderii;
  - recomandări comportamentale pentru caniculă și importanța hidratării etc.
- Organizarea examenelor medicale anuale ale conducătorilor auto: în 2021, conform planificării au trecut examenul medical 90 conducători.
- Organizarea examenelor medicale periodice obligatorii ale angajaților expuși acțiunii factorilor profesionali de risc, conform cerințelor Hotărârii de Guvern Nr.1025 din 07.09.2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse factorilor profesionali de risc. În 2021 au fost efectuate examene medicale pentru 378 angajați ai ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, inclusiv pentru 199 angajați (BOL și dispecerat) aceste examene medicale au fost efectuate de 2 ori, conform legislației în vigoare.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a continuat activitățile lansate în cadrul proiectului continuu „Angajament pentru securitate și sănătate în muncă”, obiectivul fiind de a asigura securitatea și sănătatea în muncă a angajaților și a personalului antreprenorilor, precum și de a reduce la 0 numărul de accidente.

Conform cerinței normei tehnice NT.00049.GN-SP.ESS-RO - Standard de securitate și sănătate în muncă: comitete administrative de securitate și sănătate în muncă, pe parcursul anului 2021 au fost loc 4 reuniuni ale Comitetului administrativ pentru securitate și sănătate în muncă sub conducerea country managerului companiei, precum și un șir de ședințe periodice cu participarea antreprenorilor și a reprezentanților sindicatelor cu obiectivul principal de a promova principiile de prevenire a riscurilor, de a analiza incidentele și accidentele înregistrate în perioada anterioară, de a examina rata infectărilor cu noul coronavirus COVID-19, dotarea personalului cu echipamente de protecție individuală și colectivă, precum și pentru a discuta cele mai importante teme din domeniu.

▪ Ședințe periodice la tema securității organizate în 2021

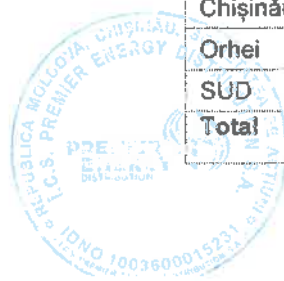
Activitate	Număr
Zilele tehnicii securității	240 de zile în 20 de centre de muncă
Ședințe de colaborare	2 ședințe
Întâlniri periodice de securitate	4 întâlniri
Mese de securitate	2 ședințe

În același timp, au fost organizate activități de audit intern atât în birouri, cât și în instalațiile electrice, iar în teren, responsabilii din arile operative, inclusiv supervisorii de lucrări au continuat inspecțiile documentate de securitate cu scopul prevenirii riscurilor. Toate neconformitățile depistate au fost analizate detaliat, iar ulterior au fost prezentate și discutate în cadrul „meselor de securitate și calitate” organizate semestrial, cu participarea personalului propriu și al antreprenorilor.

Inspecții de securitate și calitate efectuate în ianuarie – decembrie 2021

Subdiviziunea	Securitate		Calitate		Lucrări neconforme			
	Total lucrări	Lucrări conforme	Total lucrări	Lucrări conforme	securitate		calitate	
					T1	T1+T2, Total	T1	T1+T2, Total
RED T1	65	62	84	81	1	2	1	2
Anenii Noi	91	87	119	108	2	2	3	8
Chișinău	80	76	115	110	2	2	0	5
Orhei	92	86	134	129	2	4	0	5
SUD	114	106	179	156	1	7	0	23
Total	442	417	631	584	8	17	4	43

Pentru a asigura cadrul necesar gestionării corespunzătoare a riscurilor referitoare la SSM, în cadrul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a fost implementat standardul internațional privind Sistemul de Management al Sănătății și Securității Ocupaționale ISO 45001:2018. Această certificare confirmă că întreprinderea este responsabilă de sănătatea și securitatea în muncă a angajaților și a altor persoane, care pot fi afectate de activitatea ei. Scopul activităților din acest cadru este de a preveni rănirea și îmbolnăvirea lucrătorilor, de a asigura locuri de muncă sigure și sănătoase. Implementarea SSM permite întreprinderii să gestioneze propriile riscuri în acest domeniu și să-și îmbunătățească performanța obținută, contribuind și la îndeplinirea cerințelor legale existente.

Pe plan extern, pentru promovarea regulilor de securitate în rândul populației, au fost desfășurate campanii tematice la posturile de radio, TV și în presa scrisă. Prin intermediul site-ului oficial al societății, a profilului pe Facebook și a mijloacelor de comunicare, la fel, prin scrisori către autoritățile publice locale cu privire la respectarea regulilor de securitate electrică ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a atras atenția populației asupra pericolelor invadării zonelor de protecție a liniilor electrice, riscurile la recoltarea nucilor în apropierea rețelelor electrice, importanța respectării continue a regulilor de securitate și în special în timpul intemperiilor.

În perioada vacanței de vară a anului 2021, în pofida tuturor dificultăților din cauza restricțiilor pandemice, echipa de ambasadori ai securității electrice din cadrul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a desfășurat lecții de securitate electrică pentru circa 1200 de copii în cadrul taberelor de vară din mun. Chișinău, „Poiența veselă” din Dănceni, la Vadul Lui Vodă și în 3 ediții ale taberelor de vară ALTAIR din Bulgaria, astfel prezentându-le copiilor beneficiile energiei electrice, dar și pericolele pe care le prezintă aceasta în cazul nerespectării regulilor de securitate electrică.

Totodată, în luna iunie 2021, alături de Misiunea socială Diaconia, întreprinderea a lansat proiectul Ludobus – o inițiativă inedită pentru copiii din zonele rurale. Voluntarii Diaconia au reușit să organizeze 10 ediții ale proiectului în localitățile din centrul și sudul țării, fiind instruiți circa 600 de copii în domeniul securității electrice.

La fel, în contextul colaborării și susținerii Primăriei mun. Chișinău și UNICEF Moldova, pe parcursul lunilor iunie - august 2021 în transportul public din mun. Chișinău au fost difuzate o serie de spoturi video cu cele mai importante reguli de securitate electrică cu scopul de a atrage atenția opiniei publice asupra siguranței electrice în raport cu instalațiilor electrice.

În luna noiembrie 2021, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a informat opinia publică despre producerea unui accident în rețelele sale de distribuție soldat cu electrocutarea unui minor de 11 ani, care a pătruns ilegal în Postul de Transformare 522 (PT) amplasat într-o construcție capitală cu două nivele, situat pe teritoriul Liceului Teoretic „Alexandru Donici” din satul Peresecina, raionul Orhei. Încercarea acestuia de a sustrage un echipament electric aflat sub tensiune s-a soldat cu arsuri prin electrocutare la ambele mâini. În același timp, compania a expediat în adresa Ministerului Educației și Cercetării și tuturor direcțiilor de învățământ din raioanele de centru și sud ale țării, scrisori informative cu privire la prezentarea rezultatelor investigației și solicitarea emiterii unei Circulare în toate unitățile de învățământ cu indicația de a se desfășura în următoarea perioadă o lecție de securitate electrică cu expunerea acestui caz și prezentarea principalelor reguli de securitate electrică. În scrisoare s-a menționat despre faptul că pe pagina web a companiei www.premiereenergydistribution.md/ la rubrica „Securitatea electrică” sunt disponibile mai multe materiale didactice utile (prezentări, filmulețe video, afișe informative) pentru desfășurarea prelegerilor educative de către profesori, educatori sau voluntari din cadrul unor ONG-uri.

6. ANGAJAMENT PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA conștientizează care este impactul asupra mediului produs de activitățile sale, motiv pentru care societatea acordă o atenție specială protecției mediului înconjurător și utilizării eficiente a resurselor naturale pentru satisfacerea cererii energetice. În ceea ce privește mediul înconjurător, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA acționează dincolo de îndeplinirea cerințelor legale și a altor cerințe cu privire la mediu, pe care le adoptă în mod voluntar, implicându-i pe furnizori, lucrând cu diverse grupuri de interes și promovând utilizarea responsabilă a energiei.

În plan local, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA se ghidează și aplică „Politica de responsabilitate social corporativă”, care include un angajament clar de protecție a mediului ambiant. De asemenea, pentru îmbunătățirea gestionării aspectelor de mediu în cadrul întreprinderii a fost implementat și certificat sistemul

de management de mediu în conformitate cu cerințele ISO 14001:2015. La fel, periodic au loc audituri interne și externe în scopul identificării măsurilor preventive și îmbunătățirea continuă a proceselor.

* Planificarea în domeniul mediului ambiant

Planificarea acțiunilor și obiectivelor în domeniul mediului ambiant are loc în conformitate cu cerințele „Politicii de responsabilitate social corporativă”, „Politicii cu privire la sustenabilitate de mediu, socială și de guvernare” și conform strategiei corporative. Modelul de management de mediu este bazat pe standardul internațional ISO 14001 și este o parte fundamentală a sistemului de management integrat al calității, mediului ambiant și sănătății și securității ocupaționale în cadrul întreprinderii. La fel, planificarea de mediu este inclusă în „Planul de calitate, mediu ambiant și sănătate și securitate ocupațională”. Acest plan conține strategiile și liniile de acțiune, care definesc liniile directe pentru întreprindere.

Linii de acțiune incluse în „Planul de calitate, mediu ambiant și sănătate și securitate ocupațională” sunt prezentate în figura de mai jos:

Pentru realizarea obiectivelor și planurilor de îmbunătățire propuse în domeniul mediului ambiant, întreprinderea își planifică anual resurse financiare, atât la capitolul investiții, cât la cel de cheltuieli. Totodată, treptat, întreprinderea a pus accentul și se orientează spre îmbunătățirea infrastructurii de distribuție a energiei electrice, optând pentru investiții ce au efect pozitiv asupra mediului, spre exemplu: extragerea și eliminarea instalațiilor electrice contaminate cu PCBuri, înlocuirea întreruptoarelor cu ulei cu cele cu vid, înlocuirea transformatoarelor vechi cu unele noi și alte acțiuni de ordin tehnic.

Pentru anul 2021 au fost stabilite zece obiective generale în domeniul mediului ambiant, nivelul de realizare al acestora fiind ilustrat în tabelul ce urmează.

Obiective stabilite pentru 2021	Statut 2021	Obiective stabilite pentru 2022
Reducerea consumului mediu de apă per angajat cu 0,2% față de anul precedent.	●	Mentținerea consumului de apă per angajat la nivelul anului 2021
Reducerea consumului mediu de energie electrică per angajat cu 0,5% față de anul precedent.	●	Reducerea consumului mediu de energie electrică per angajat cu 0,2%
Mentținerea consumului de hârtie per angajat la nivelul anului 2020.	●	Mentținerea consumului de hârtie per angajat la nivelul anului 2021
Conștientizarea și instruirea personalului propriu cât și al antreprenorilor în domeniul mediului ambiant în corespundere cu planul de instruire pentru anul 2021.	●	Conștientizarea și instruirea personalului propriu în domeniul mediului ambiant în corespundere cu planul de instruire pentru anul 2022
Participarea în acțiuni de plantare a arborilor sau curățenie în parcurile naturale.	●	Participarea în acțiuni de plantare a arborilor sau curățenie în parcurile naturale.
Controlul riscurilor asupra avifaunei în LEA T1 (montare instalații anti păsări)	●	Reducerea riscurilor de afectare a avifaunei în LEA T1
Reducerea numărului de transformatoare contaminate cu PCB-uri aflate în funcțiune.	●	Eliminarea instalațiilor contaminate cu PCB-uri extrase din funcțiune.
Acțiuni de comunicare de mediu pe plan intern și extern.	●	Acțiuni de comunicare de mediu pe plan intern și extern
Renovarea autorizațiilor de mediu pentru Centre de Muncă ce au expirat în anul 2021	●	Renovarea autorizațiilor de mediu pentru Centre de Muncă ce expiră în anul 2022
		Reducerea cantităților de materiale cu potențial periculos asupra mediului prin schimbarea în ST a întreruptoarelor cu conținut de ulei pe unele cu vid.

Legendă: *îndeplinit*   ●   *parțial îndeplinit*   ●   *neîndeplinit*   ○

■ Instruirea și conștientizarea în domeniul mediului ambiant

Gestionarea sau managementul deșeurilor a devenit un aspect al activității, care necesită îmbunătățiri și chiar modificări, dacă se dorește avansarea pe segmentul sustenabilității.

De notat, că obiectivul major al întreprinderii este tocmai stabilirea echilibrului între activitatea și dezvoltarea întreprinderii în cadrul său industrial și protecția mediului ambiant prin asumarea responsabilităților de identificare a deșeurilor generate, colectarea selectivă și reciclarea lor, gestionarea și asigurarea depozitării deșeurilor în locuri adecvate. Astfel pe parcursul anului 2021 au fost organizate două cursuri (total 51 ore de instruire):

- "Gestiunea deșeurilor în cadrul întreprinderii" la care au participat 15 angajați ai companiei și
- curs de "Management de Mediu" pentru 2 angajați.

■ Instrumente privind monitorizarea cerințelor legale

Instrumentele și metodologiile joacă un rol important în activitatea întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA. De exemplu, în 2021, am folosit aplicația SALEM, care permite identificarea continuă și evaluarea anuală a cerințelor legale în domeniul mediului ambiant. În total, aplicația SALEM înregistrează 42 de legi/norme/permise cu 202 de cerințe de mediu de nivel local.

Periodic, în dependență de modificările apărute în legislația națională, prin intermediul buletinelor informative, personalul a fost informat despre ultimele noutăți și schimbări în domeniul legislativ. Pe parcursul anului 2021 au fost publicate 5 buletine informative interne, care au referințe la legislația de mediu. În conformitate cu Raportul de evaluare al cerințelor legale de mediu pentru anul 2021, întreprinderea se conformează tuturor cerințelor legale în vigoare.

▪ Consumul de energie în cadrul organizației

Consumul total de energie în cadrul întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA îl constituie suma consumurilor directe și indirecte de energie. Prin consumul direct de energie se are în vedere consumul de combustibil (gaz natural, diesel, benzină) în activitatea proprie a întreprinderii. Consumul indirect de energie se referă la consumul de energie electrică și agent termic în centrele de muncă și instalațiile întreprinderii.

În anul 2021 consumul total de energie în cadrul întreprinderii a înregistrat o creștere nesemnificativă cu circa 3,9% față de anul 2020. Respectiva creștere este explicată de temperaturile mai scăzute în perioada de iarnă din anul 2021, revenirea la serviciu cu prezența fizică a majorității angajaților care au activat de la distanță pe timp de pandemie și mărirea suprafeței încălzite în urma renovării încăperilor destinate arhivei centrale.

În aceeași perioadă s-a înregistrat o reducere a consumului de combustibil, în general, și, în special, a celui de benzină. Reducerea în cauză s-a produs prin implicarea, în special a unităților operative, în economisirea consumului de combustibil prin optimizarea rutelor, excluderea unor tipuri de deplasări, calificate ca mai puțin utile, și prin alte acțiuni de control și monitorizare, menite să reducă consumul de combustibil. Suplimentar, a continuat renovarea parcului de automobile prin înlocuirea automobilelor de tip vechi, cu unele noi cu un consum mai redus.

În ceea ce privește consumul de energie electrică, s-a constatat o reducere a consumului în edificiile administrative. Reducerea s-a datorat continuării înlocuirii lămpilor din edificii cu cele economice de tip LED (de exemplu, în centrul de muncă Chișinău). De asemenea, s-a insistat pe informarea periodică a angajaților privind importanța economisirii resurselor naturale. Au mai fost efectuate verificări periodice, după orele de lucru și în zile de odihnă, dacă angajații au deconectat la plecare receptoarele electrice, funcționarea cărora nu era necesară în absența lor, de exemplu, iluminarea încăperilor și calculatoarelor, climatizoarele și încălzitoarele electrice.

Consumul de gaz natural în 2021 a crescut cu circa 30% față de anul 2020 și cum menționam mai sus, această creștere este legată cu temperaturi mai scăzute în perioada rece din anul 2021, revenirea la serviciu cu prezența fizică a majorității angajaților care au activat de la distanță pe timp de pandemie și mărirea suprafeței încălzite în urma renovării încăperilor destinate arhivei centrale.

Consumul de energie în cadrul organizației

		2021	2020
Consumul de energie în interiorul organizației	Consum total de energie provenită din surse neregenerabile, (GJ)	18.459,54	18.606,01
	<i>Consum gaz flotă proprie (metan / propan) (GJ)</i>	542,05	517,89
	<i>Consum benzină (GJ)</i>	7.865,69	8.224,22
	<i>Consum motorină (GJ)</i>	10.051,79	9.863,89
	Consum de energie (GJ)	15.623,09	14.194,10
	<i>Consum de energie electrică (GJ)</i>	7.629,74	7.733,34
	<i>Consum agent termic (GJ)</i>	3.106,61	2.736,37
	<i>Consum gaz încălzire clădiri (GJ)</i>	4.886,74	3.724,40
	Consum total de energie, (GJ)	34.082,63	32.800,11

Notă: Valori utilizate: densitate gaz natural 0,808 kg/m³, densitate benzină 0,7475 kg/l, densitate motorină 0,8325 kg/l, PCI gaz natural 47,585 MJ/kg, PCI benzină 44,3 MJ/kg, PCI motorină 43 MJ/kg.

Datele despre consumul de energie au fost obținute prin intermediul măsurărilor, facturilor emise sau datelor înregistrate de contoarele instalate. Suplimentar, pentru acele centre de muncă unde întreprinderea are dislocați angajați în edificii gestionate de terți, iar datele ce țin de consumuri nu pot fi separate prin aparate de evidență, pentru a raporta consumul aferent acestor angajați, se efectuează calcule estimative, astfel încât obiectul raportării să cuprindă tot personalul întreprinderii. Calculele finale ale energiei se efectuează în baza datelor anuale privind cantitățile de combustibil și energie consumate. La fel se realizează conversiile necesare efectuării acestor calcule utilizând factori de conversie prestabiliți (exemplu de surse de factori de conversie utilizați: IEA - International Energy Agency, IPCC - Intergovernmental Panel on Climate Change).

▪ Integrarea criteriilor de mediu. Consumul responsabil de resurse

Cele mai importante consumuri ce ar avea un impact semnificativ asupra mediului, sunt cele de ulei dielectric, energie electrică, apă, gaz, hârtie și combustibili.

În anul 2021 consumul total de materiale cu un posibil impact asupra mediului ambiant s-a micșorat cu circa 16%.

Cele mai importante reduceri ale consumului de materiale s-au observat la:

- ✓ Ulei dielectric, care s-a micșorat cu circa 17% față de anul 2020, deoarece au fost realizate mai puține lucrări de reparații la transformatoarele stațiilor electrice de transformare legate de înlocuirea uleiului dielectric în anul de analiză, dar și de înlocuirea transformatoarelor electrice vechi cu unele moderne, care conțin o cantitate mai mică de ulei la aceleași caracteristici tehnice sau în general sunt de tip închis și nu este necesar schimbul de ulei. Pentru convertirea din litri în tone a cantităților de ulei dielectric consumat în anul 2021 în cadrul întreprinderii s-a utilizat coeficientul de conversie de 880,5 kg/m³, specificat în actele prezentate de furnizorul de ulei.
- ✓ Hârtie - 25%,
- ✓ Vopsea și solvenți cu 16%,
- ✓ Dezinfecțanți cu circa 10%.

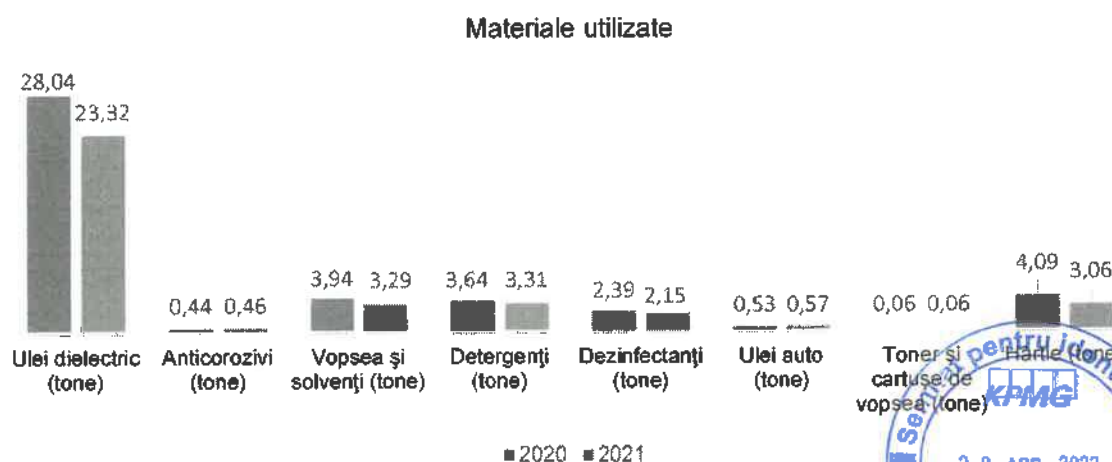
În același timp, s-a înregistrat o creștere a consumului pentru unele materiale față de anul anterior, după cum urmează:

- ✓ Consumul de anticorozivi a înregistrat o creștere cu aproape 5% și acest lucru este legat de volumul de lucrări realizate de întreprindere unde se utilizează acest produs.
- ✓ Volumul de ulei auto utilizat ce este adăugat în motoarele automobilelor aflate în proprietatea întreprinderii datorită consumului tehnologic normat a crescut cu circa 9%.

Materialele utilizate sunt procurate atât de la furnizorii externi, care activează pe piața națională, cât și de la unii furnizori din afara țării. Precizăm că s-au înregistrat cazuri când unele tipuri de materiale, precum sunt anticorozivii, vopseaua, diluanții și altele, au fost procurate de către antreprenorii, care au realizat lucrări specifice în instalațiile electrice ale întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, acestea fiind incluse ulterior în actele de îndeplinire a lucrărilor.

Datele privind consumul de materiale reflectă cantitățile indicate în facturile de procurare sau în actele de recepție a lucrărilor.

Consumul de materiale provenite din surse neregenerabile, 2020-2021

▪ Inițiative și acțiuni

Acțiunile de educație și conștientizare în domeniul mediului ambiant au ca scop sensibilizarea angajaților întreprinderii, precum și a altor părți interesate în acest sens, în special, consumatorii și copii. În anul 2021 la această temă au fost emise comunicate de mediu, au avut loc discuții cu consumatorii, au fost publicate postări pe rețeaua de socializare Facebook și pe pagina web a întreprinderii. La fel, întreprinderea a

continuat să desfășoare acțiuni de mediu menite să amelioreze și să îmbunătățească climatul ecologic din țară. O astfel de acțiune a avut loc la 19 noiembrie 2021 - o echipă de peste 30 de angajați ai întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și-a dedicat ziua de muncă efortului național de înverzire a spațiilor sub genericul „Plantează-ți viitorul”. În colaborare cu ocolul silvic Criuleni și primăria satului Izbîște (r-nul Criuleni) au fost plantați peste 3000 de puieti de salcâm cu scopul de a contribui la regenerarea naturală a unui spațiu de un hectar de pădure aflat chiar la marginea localității, completând astfel fondul forestier al țării.

■ Utilizarea eficientă și responsabilă a apei

Pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA apa este unul din cele mai importante resurse atunci cînd vorbim de performanța de mediu și acesta a fost inclus de către managementul de vîrf al întreprinderii ca un aspect separat în compartimentul „Mediu Ambient” al Politicii de RSC. Managementul apei în cadrul întreprinderii se bazează pe utilizarea responsabilă a acesteia. Conștientizînd problema tot mai stringentă a reducerii resurselor de apă pe glob, întreprinderea își stabilește acțiuni de reducere a consumului de apă. Astfel, grație educării și conștientizării cu privire la măsurile de reducere a consumului de apă și importanța acesteia; renovării infrastructurii existente și înlocuirii echipamentelor vechi cu unele noi mai eficiente deja de mai mulți ani se înregistrează reducerea volumului de apă consumată în cadrul întreprinderilor. Datele referitoare la cantitățile de apă consumate în cadrul întreprinderii sunt preluate din facturile primite de la furnizorii de apă în baza contractelor de prestare a serviciului de alimentare cu apă și canalizare și în baza calculelor estimative pentru personalul localizat în edificiile și clădirile aflate în gestiunea terților. Volumul de apă consumat raportat se compune din cei 4.803 m³ captați din rețeaua de distribuție, și circa 25 m³ de apă îmbuteliată. Deversarea apei în rețeaua publică de canalizare se realizează planificat și se gestionează în baza contractelor pentru acest tip de serviciu de către întreprinderile autorizate.

Consumul de apă și modul de deversare

		2021	2020
Consumul de apă	Consumul total de apă (m3)	4.828,00	6.221,00
Cantitatea totală de apă uzată deversată pe calitate și destinație;	Apă vărsată în rețeaua publică (m3)	4.615,00	5.916,00
	Apă vărsată în fosa septică (m3)	213,00	280,00
	Volumul total vărsat (m3)	4.828,00	6.196,00

■ Prevenirea contaminării. Gestionarea deșeurilor

În cadrul sistemului de management de mediu (ISO 14001:2015) implementat, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA dispune de proceduri de control și gestiune a deșeurilor formate în urma activității, aceste documente definind modul de separare, stocare și control asupra lor. Întreprinderea consideră prioritară reciclarea deșeurilor formate prin intermediul operatorilor autorizați sau valorificarea energetică în locul depozitării acestora la gunoștile autorizate.

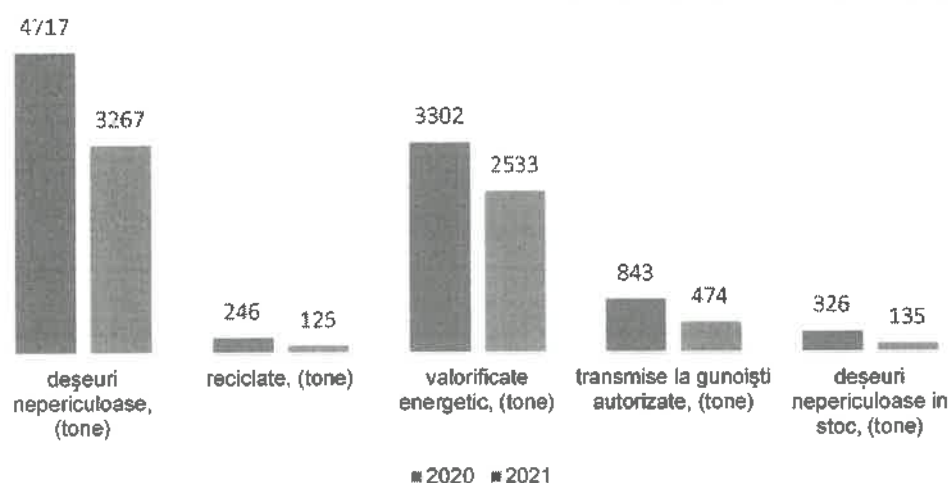
În 2021 pentru realizarea activității de gestionare a deșeurilor întreprinderea a acționat în conformitate cu procedurile stabilite. Acest fapt i-a permis controlul adecvat asupra acestui aspect prin definirea proceselor de identificare, păstrare/stocare, controlul și gestionarea deșeurilor.

Datele acumulate confirmă o descreștere a cantității totale de deșeuri generate și gestionate corespunzător prin reciclare, valorificare energetică sau transmise la gunoști autorizate. Printre deșeurile nepericuloase care au fost transmise spre eliminare sau valorificare către un operator autorizat în anul 2021 avem:

- ✓ Deșeuri de metal uzat,
- ✓ Deșeuri din construcții,
- ✓ Deșeuri anvelope uzate,
- ✓ Deșeuri izolatoare porțelan,
- ✓ Deșeuri vegetale (crengi și arbori în urma lucrărilor de întreținerea a LEA),
- ✓ Deșeuri de echipamente electrice și electronice,
- ✓ Deșeuri hârtie,
- ✓ Deșeuri medicale,
- ✓ Deșeuri din plastic,
- ✓ Deșeuri menajere,
- ✓ Deșeuri sticlă,
- ✓ Etc.

Gestionarea deșeurilor nepericuloase, 2020 – 2021, tone

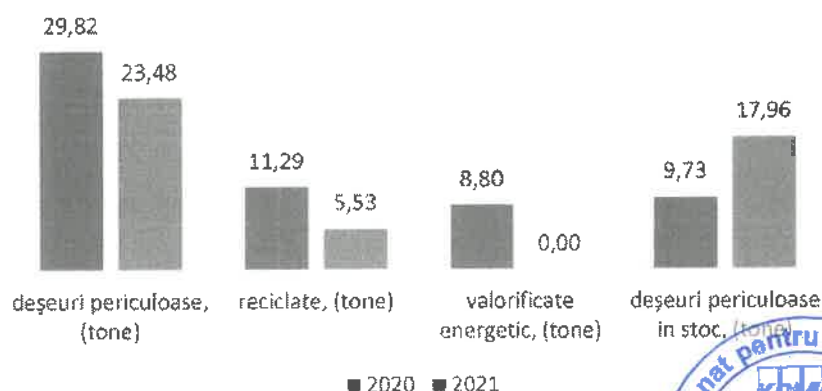
▪ Gestionarea deșeurilor periculoase

Printre deșeurile periculoase gestionate (acumulate și transmise la un operator autorizat) pe parcursul anului 2021 au fost gestionate:

- ✓ baterii și pile - acumulate în cadrul întreprinderii, dar și colectate de la angajați și clienți ce vizitează sediile și oficiile întreprinderii. În anul 2021 a fost înregistrată o creștere a cantităților colectate de la angajați și clienți, fapt ce denotă sensibilizarea consumatorilor, ce vizitează oficiile Premier Energy Distribution în ceea ce privește problemele actuale de mediu;
- ✓ deșeuri biosanitare - deșeuri formate în cadrul punctului medical ce activează în cadrul întreprinderii;
- ✓ deșeuri de silicagel – formate în cadrul procesului de exploatare a instalațiilor electrice ce conțin ulei dielectric;
- ✓ deșeuri tuburi fluorescente – utilizate la iluminarea clădirilor și încăperilor întreprinderii.
- ✓ deșeuri toner și respectiv cartușe de toner.

În general, în anul 2021 întreprinderea a înregistrat o reducere cu circa 21% față de anul anterior a cantității de deșeuri periculoase gestionate. În ceea ce privește modul de tratare a deșeurilor periculoase prioritar s-a pus accentul pe reciclare ori de câte ori acest lucru a fost posibil. În conformitate cu legislația Republicii Moldova gestionarea deșeurilor toxice și periculoase se realizează în baza contractelor încheiate cu întreprinderi special autorizate în acest sens de către autoritățile de mediu, care, la fel, stabilește modul de tratare a deșeurilor preluate. În acest sens ÎCS „Premier Energy Distribution” SA în baza listelor oferite de către autoritatea de mediu, a identificat agentul economic autorizat, care în 2021 a preluat deșeurile și în baza contractelor semnate le-a gestionat prin reciclare, valorificare energetică sau depozitare la o gunoște autorizată.

Gestionarea deșeurilor periculoase, 2020 – 2021, tone

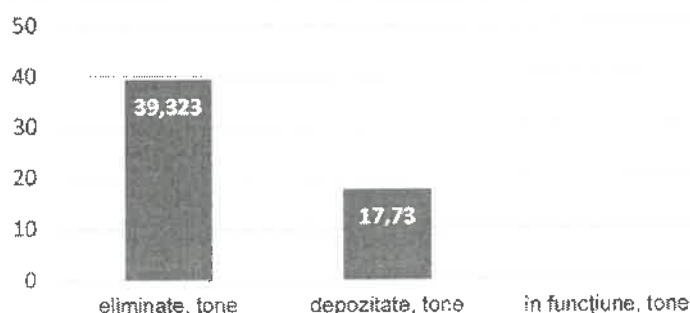
▪ Gestionarea instalațiilor contaminate cu bifenilii policlorurați (PCB)

Tema instalațiilor contaminate cu PCB este una din cele mai importante în cadrul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și situația acestora este discutată periodic la cel mai înalt nivel în cadrul întreprinderii.

Pentru a preveni riscurile asupra mediului înconjurător și a îmbunătăți controlul asupra acestui aspect și în 2021 a continuat șirul inspecțiilor, suplimentare la cele normate, la instalațiile contaminate cu PCB.

În total, în anul 2021, au fost extrase din funcțiune și stocate într-un depozit special amenajat încă 12 întrerupătoare electrice contaminate cu PCB-uri cu masa totală de circa 15 tone. Astfel că la finele anului, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a extras din funcțiune toate instalațiile electrice contaminate cu PCB aflate în proprietatea sa. Următorul obiectiv important în lanțul de activitate la acest aspect este transmiterea spre eliminare și/sau valorificare a acestor instalații către un operator autorizat în gestionarea acestui deșeu.

Situația instalațiilor electrice contaminate cu PCB la 31.12.2021, tone

7. ANGAJAMENT PENTRU PERSOANE

Pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este esențial să promoveze un mediu de lucru de calitate, bazat pe respect, diversitate și dezvoltarea personală și profesională. De asemenea, întreprinderea are un Cod etic, care stabilește normele ce dictează comportamentul etic al tuturor angajaților în activitatea lor de zi cu zi și, în special, în ceea ce privește relația și interacțiunea acestora cu toate grupurile de interes.

Cadru general:

Anul	2021	2020
Numărul total de angajați în funcție de tipul de contract, normă și gen	613	620
Contract pe termen determinat	19	4
femei	10	1
bărbați	9	3
Contract pe termen nedeterminat	594	616
femei	98	106
bărbați	496	510
Normă întreagă	611	595
femei	106	104
bărbați	505	511
Normă redusă	2	5
femei	2	3
bărbați	0	2

▪ Contractul colectiv de muncă

În luna martie 2021, administrația companiei și sindicatul au semnat Acordul protocol cu privire la remunerarea angajaților pentru anul 2021.

Majorarea tabelului remunerativ, începând cu 1 ianuarie 2021, a constituit 3,44 %. Acest procent de majorare a fost aplicat de asemenea asupra componentei salariale de omologare a tabelului remunerativ și a suplimentului de transformare a retribuirii variabile.

Angajații au beneficiat de o plată unică de stimulare pentru productivitate pentru anul 2021, în mărimea de 1,5% aplicată la salariul fix.

Pe lângă cele menționate, pe parcursul anului 2021 au fost oferite promovări salariale pentru 108 angajați din cadrul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

▪ Programe relevante de instruire în anul 2021

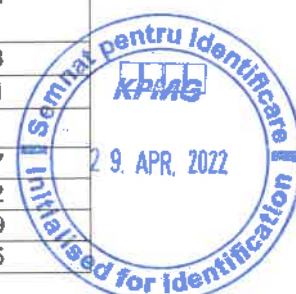
Întreprinderea acordă o importanță deosebită investițiilor în dezvoltarea capitalului uman. Transferul de cunoștințe este un proces esențial, continuu, bazat, în mare parte, pe munca experților interni, dar și formatori externi.

Procesul de dezvoltare a talentelor întreprinderii a fost condiționat de restricțiilor impuse în Republica Moldova și, implicit, în cadrul întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA în contextul extinderii în anul 2021 a perioadei de criză sanitară provocată de pandemia globală COVID-19.

Domeniul de instruire	Ore de instruire 2021	Ore de instruire 2020
Securitate, sănătate și prevenirea riscurilor în muncă	28.143	26.457
Sisteme informatice	1.932	869
Operarea rețelilor	745	1739
Strategie și dezvoltare	1257	1092
Economico -Financiar	60	117
Calitate, Mediu ambiant	51	161
Total ore instruire	32.188	30.438

Numărul mediu anual de ore de instructaj per angajat în funcție de gen și categoria angajatului

	2021	2020
Nr. mediu de ore de instruire în funcție de gen	48	46
nr. mediu de ore de instruire per angajat, femei	29	23
nr. mediu de ore de instruire per angajat, bărbați	52	51
Nr. mediu de ore de instruire per categorie de angajați		
directori	95	67
managementul intermediar	41	42
funcții operative	55	49
tehnicieni specializați	38	35

▪ Instruirea și perfecționarea personalului ingineresc tehnic

Pe lângă certificarea profesională obligatorie în cadrul activităților de tip industrial la care au participat 132 persoane, în anul 2021 au fost instruiți 30 de electricieni în domeniul - întreținerea operativă a instalațiilor electrice. Aceste instruiți operative s-au desfășurat cu prezență fizică la centrul de instruire al companiei. Angajații au practicat lucrul la înălțime pentru verificarea lipsei tensiunii, instalarea liniei vieții, urcarea pe piloni cu ajutorul liniei vieții, sub supravegherea și îndrumarea permanentă a specialiștilor în domeniul securitate instalații, securitate și sănătate în muncă. În contextul dezvoltării continue a tehnologiilor informaționale, o atenție sporită în instruirea electricienilor a fost acordată utilizării tabletelor pentru gestionarea eficientă a avizelor consumatorilor și rezolvarea incidentelor de către formațiunile de întreținere operativă.

▪ **Securitatea și sănătatea în muncă**

Securitatea în muncă reprezintă principiul de baza la realizarea lucrărilor în companie, iar procesele de formare vin să acorde suport în cunoașterea și respectarea acestora. Astfel în anul 2021 în afara de orele obligatorii de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă au avut loc mai multe cursuri de formare cum ar fi: Certificarea personalului în realizarea verificării periodice a echipamentului de protecție împotriva căderii în timpul lucrului la înălțime, starea anti incendiară pentru persoane responsabile, SSM (nivel I și II).

▪ **Sisteme informatice**

Sistemele informatice constituie un instrument de activitate extrem de important și indispensabil în era tehnologiilor informaționale și, din acest simplu motiv, instruirea personalului propriu cu privire la operarea sistemelor informatice în activitatea companiei se realizează periodic și la necesitate. Astfel, pe parcursul anului au fost realizate acțiuni formative precum elaborarea devizelor de cheltuieli, gestiunea uleiului și a contoarelor extrase în sistemul SAP, gestionarea scrisorilor în sistemul de evidență a corespondenței SEC, sistemul de gestionare a documentației SGDoc.

La fel, pe parcursul anului, 32 de angajați de nivel mediu și avansat au participat la un program de instruire Excel, care s-a desfășurat în format on-line. Instruirea a avut drept obiectiv optimizarea timpului de lucru al angajaților, automatizarea rapoartelor și obținerea unor rezultate mai bune în activitățile lor zilnice.

Securitatea cibernetică rămâne a fi o temă actuală și cu atât mai importantă în condițiile practicării muncii la distanță. Astfel, toți angajații au primit periodic, prin intermediul comunicatelor interne, informații utile despre măsurile de protecție în mediul online, iar noii angajați au fost instruiți cu privire la regulile de utilizare a echipamentului informatic al întreprinderii în activitatea zilnică.

▪ **Calitate și mediu ambiant**

Un aspect important în cadrul întreprinderii îl ocupă grija față de mediul înconjurător, în acest sens fiind organizate acțiuni formative precum „Managementul de mediu” și „Gestiunea deșeurilor în cadrul întreprinderii” la care au participat 19 angajați.

▪ **Învățământul dual**

La 8 februarie 2020 a fost dat startul instruirii teoretice și practice a 8 ucenici de la Centrul de Excelență în Energetică și Electronică din cadrul Învățământului dual, organizat prin tradiție la inițiativa Premier Energy Distribution, în calitate sa de potențial angajator.

În perioada 08.02.2020 – 27.06.2022 întreprinderea de distribuție a energiei electrice va asigura instruirea preponderent practică și pregătirea profesională a elevilor-ucenici din instituția de învățământ profesional tehnic în condiții reale de muncă, oferindu-le acces la echipamentele și utilajele proprii și o inegalabilă experiență de muncă alături de specialiști calificați și certificați, care îi vor ghida și monitoriza pe parcursul întregului ciclu de formare profesională, în vederea obținerii de cunoștințe, deprinderi și competențe.

Întreprinderea a fost selectată de Ministerul Educației pentru a practica sistemul dual de învățământ pentru pregătirea profesională a electricienilor deoarece poate asigura toate condițiile necesare pentru instruirea teoretică și practică a viitorilor specialiști.

Precizăm în ÎCS „Premier Energy Distribution” SA (anterior ICS „RED Union Fenosa” SA) este pionier în implementarea proiectului de învățământ dual în Republica Moldova. În 2016 întreprinderea a lansat în colaborare cu Ministerul Educației, GIZ Moldova și Școala Profesională nr. 9 din Chișinău proiectul pilot de învățământ dual în vederea pregătirii profesionale a electricienilor. Până în prezent compania a instruit 46 de tineri.

	Instituția de învățământ	Ucenici instruiți	Ucenici angajați
Promotia 2016-2017	Școala profesională Nr. 9	15	2
Promotia 2017-2018	Școala profesională Nr. 9	12	0
Promotia 2018-2020	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	13	3
Promotia 2020- 2022	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	6	În desfășurare. Conform condițiilor contractului, toți elevii vor fi angajați.

8. ANGAJAMENT PENTRU SOCIETATE

În calitate de agent economic pe piața energetică a Republicii Moldova, operatorul de distribuție ÎCS „Premier Energy Distribution” SA se poziționează ca o întreprindere angajată în dezvoltarea economică și socială a țării. În acest scop, își concentrează cunoștințele, capacitatea de gestionare și creativitatea; de asemenea, alocă o parte a beneficiilor pentru investiții sociale. Menținerea unui dialog fluid și permanent cu societatea îi permite întreprinderii să identifice și să cunoască așteptările și interesele comunității în care operează. În funcție de acestea, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA reușește să-și ajusteze strategiile de implicare în dezvoltarea societății și să ofere un răspuns adecvat nevoilor comunității.

Securitate electrică: trăiește în siguranță

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA consideră că, indiferent de statutul pe care îl au adulții: părinți, bunici, frați sau surori mai mari, profesori, reprezentanți ai unor companii de profil sau, pur și simplu, vecini și cetățeni responsabili, una din obligațiile lor fundamentale este să aibă grijă zi de zi de copii în ceea ce privește securitatea electrică. Doar prin informare și instruire se poate modela un comportament corect și pot fi evitate situațiile neplăcute.

Starea de urgență în sănătatea publică a continuat în anul 2021, ceea ce a determinat echipa proiectului „O vacanță în siguranță” să identifice algoritmul diversificării activităților de promovare a mesajelor de securitate electrică în rândul copiilor în perioadă vacanțelor școlare.

▪ Ediția a X-a a proiectului „O vacanță în siguranță” în colaborare cu AO ICAR în taberele din Bulgaria

După o pauză în vara anului 2020, în 2021 s-a decis reluarea proiectului „O vacanță în siguranță” în colaborare cu AO ICAR. Proiectul a prevăzut deplasările succesive pentru câteva săptămâni a unui grup de angajați ai întreprinderii în taberele din Bulgaria pentru a derula activități de familiarizare și instruire cu privire la beneficiile energiei electrice pentru consumatori, dar și a pericolelor la care se poate expune orice persoană dacă nu respectă recomandările de securitate. De notat că ediția din vara anului 2021 a fost a 10-a la număr în cadrul colaborării dintre AO ICAR și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA. La pregătirea și realizarea activităților propuse au participat 4 angajați, iar în tabăra la ele au participat circa 600 de elevi.

▪ Parteneriat cu Primăria Municipiului Chișinău și UNICEF Moldova

Primăria municipiului Chișinău, UNICEF Moldova și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și-au unit eforturile în vara lui 2021 ca să asigure promovarea și desfășurarea acțiunilor, ce au avut ca scop evitarea accidentelor și traumatismelor din cauza necunoașterii sau nerespectării normelor de securitate și a intervenției neautorizate în instalațiile electrice.

Un acord în acest sens a fost semnat încă în decembrie 2020 și acesta prevedea că părțile urmează să elaboreze în 2021 un șir de materiale informative în domeniul securității electrice pentru a fi puse la dispoziția părinților, tutorilor, îngrijitorilor, dar și a copiilor și adolescenților prin intermediul platformei educaționale online (educatieonline.md), transportului public urban și instituțiilor de învățământ general.

Din 12 iunie 2021 în transportul public din capitală au fost difuzate spoturi sociale educative despre promovarea regulilor de securitate electrică. Totodată, din 14 iunie, o echipă de voluntari din cadrul întreprinderii a desfășurat activități de securitate electrică în taberele de vară cu sejur de zi din municipiul Chișinău, la care au participat circa 300 de copii.

De asemenea, membrii echipei proiectului „O vacanță în siguranță” au vizitat tabăra „Poienița veselă” din Dănceni, care nu este una cu sejur de zi, pentru a petrece și acolo activități de informare despre recomandările de securitate la folosirea oricăror electrocasnice sau când te afli în preajma instalațiilor electrice ale distribuitorului. În cadrul acestui proiect, au participat alți circa 300 de elevi din diverse centre de plasament și familii nevoiașе din raza municipiului Chișinău. Activitățile s-au derulat în aer liber la scena acoperită a taberei, astfel fiind respectate normele de siguranță în perioada stării de urgență în sănătate.

Ludobus: securitatea electrică prin educație non formală (prin joc) a copiilor din localitățile rurale

Proiectul „Ludobus” a fost lansat de Misiunea Socială „Diaconia” în sprijinul comunităților rurale, ca urmare a unei necesități sporite identificate, unde copiii au un acces limitat la jocuri și activități extrașcolare. Ludobus-ul, fiind un microbus dotat cu o bibliotecă de jocuri pentru toate vârstele, este un serviciu inovativ de educație non formală, menit să ofere copiilor din localitățile rurale, în mod special, accesul la joc și educație și promovarea, în același timp, a culturii securității electrice în rândul copiilor.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a considerat posibilă implicarea sa în proiect prin acoperirea costului pentru 10 ateliere de securitate electrică în comunitățile rurale respective. Astfel, grație implicării unei echipe de voluntari, circa 600 de copii au beneficiat de posibilitatea de a participa la jocuri în aer liber și ateliere de creație, aflând informații utile despre securitatea electrică.

În ajunul lansării proiectului un grup de voluntari ai Misiunii Sociale Diaconia a participat la 2 iunie 2021 la o activitate de formare, organizată de echipa proiectului „O vacanță în siguranță”. Formarea s-a centrat pe diverse aspecte cu privire la utilizarea în siguranță a energiei electrice, accentul fiind pus pe pericolele și consecințele nerespectării unor norme minime de securitate, precum și recomandările corespunzătoare, structurate în funcție de vârstă.

* Vizita tinerilor turiști la poligonul Centrului de Instruire al Premier Energy Distribution

O altă activitate sub genericul „O vacanță în siguranță” a fost organizată în comun cu Stația Orășenească a Tinerilor Turiști din mun. Chișinău pe 17 iunie și s-a derulat chiar pe poligonul Centrului de instruire al Premier Energy Distribution. În cadrul acesteia a avut loc o instruire în aer liber în securitatea electrică pentru un grup de copii de la „Tabăra turistului curios”.

Deplasarea la locul acțiunii instructive pentru copii a făcut parte din activitatea de orientare pe teren desfășurată în parcul „Valea Trandafirilor”. Tinerii turiști urmau să ajungă însoțiți de instructorii și pedagogii lor de la Stația Tinerilor Turiști. În total au venit 55 de copii cu vârste cuprinse între 7 și 18 ani, curioși să afle cât mai multe despre modul de practicare a turismului în condiții de securitate în raport cu instalațiile electrice pe care le pot întâlni în timpul drumețiilor realizate periodic prin diferite locuri pitorești de pe meleagul nostru.

Respectiv, le-au fost prezentate și arătate toate elementele rețelelor electrice pe care le pot vedea (linii electrice aeriene de joasă și medie tensiune, posturi de transformare de diferite tipuri, separatoare de linie etc.) și au fost comunicate regulile de securitate electrică a persoanelor în raport cu aceste instalații (distanțe de siguranță, comportament nepericulos în diferite situații, inclusiv exerciții de retragere corectă din zona tensiunii de pas ș.a.). De asemenea, au fost analizate și diferite situații legate de securitatea electrică acasă, în apartamente, case particulare, zone publice electrificate.

Securitate, sănătate și bunăstarea persoanelor

* Colaborarea cu UNFPA: promovăm condiții de muncă prietenoase familiei

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA încurajează dezvoltarea continuă a angajaților și favorizează echilibrul dintre viața personală și cea profesională. Oportunitățile oferite angajaților influențează în mod direct satisfacția și creativitatea acestora și, prin urmare, productivitatea și succesul afacerii. Stereotipurile și normele discriminatorii de gen împiedică participarea activă a femeilor pe piața muncii și în viața socială și descurajează bărbații să se implice în îngrijirea copiilor.

În aprilie 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a semnat, alături de alte patru companii din sectorul privat, un Acord de cooperare cu Fondul ONU pentru Populație (UNFPA Moldova) cu scopul de a implementa politici prietenoase familiei la locul de muncă pentru circa 5 mii de angajați, dintre care peste 64% sunt tineri cu vârsta de 19-39 ani. Programul, desfășurat atât în Republica Moldova, cât și în Albania și Kosovo, a facilitat implicarea companiilor din sectorul privat în oferirea condițiilor mai bune pentru angajați și rezultate mai mari pentru angajatori.

Semnatarii și-au asumat promovarea de practici prietenoase familiei la locul de muncă, printre acestea numărându-se asigurarea unui program de lucru flexibil, identificarea posibilităților de implicare a taților în creșterea copilului, adoptarea de programe de sănătate pentru angajați, crearea de spații pentru alăptare și camere de odihnă pentru copii la locul de muncă și altele.

La 14 mai 2021, în ajun de Ziua Internațională a Familiei, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a participat la evenimentul online de discuții publice în cadrul programului de reziliență demografică cu tema „Reziliența

demografică începe cu familii puternice". În cadrul evenimentului a fost pus în discuție rolul sectorului privat în susținerea politicilor familiale sensibile la gen și implicarea bărbaților în munca de îngrijire neplătită. Nicolae Coadă, angajat al ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, și-a împărtășit experiența proprie în calitate de tată a doi copii, care a beneficiat de fiecare dată de concediu paternal pentru a fi alături de familie în primele zile de la nașterea copiilor.

Întreprinderea a fost reprezentată și la conferința internațională, organizată de UNFPA Moldova, privind rolul sectorului privat în promovarea politicilor prietenoase familiei. La 16 noiembrie 2021 Iurie Haruța, director „Resurse umane” a vorbit despre contribuția întreprinderilor Premier Energy la susținerea femeilor în realizarea aspirațiilor lor în carieră, iar în cazul bărbaților - la exercitarea responsabilităților paternale printr-un angajament mai puternic în îngrijirea copiilor grație posibilității de a solicita concediu paternal de îngrijire a acestora chiar de la naștere.

▪ **Ziua energeticianului: mic dejun sănătos la birou**

Pentru că respectă munca medicilor și în 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA s-a preocupat la fel de mult de securitatea și siguranța echipei, continuând să respecte și recomandările pentru condiții extraordinare în domeniul sănătății. Totuși, pentru a transmite un mesaj de încurajare angajaților și pentru a împărtăși emoția sărbătorii profesionale, marcată la 22 decembrie, s-a optat pentru formatul unui mic dejun sănătos la birou și pentru fiecare angajat a fost pregătită câte o cutie cu energie: un container cu diverse gustări sănătoase.

Grație colaborării cu Asociația MOTIVATIE din Moldova, containerele au fost pregătite de două beneficiare cu dizabilități locomotorii ale asociației, ele fiind remunerate în corespundere cu prevederile legale.

▪ **Participăm la Chișinău International Marathon**

În 2021 restricțiile și condițiile noi, ce puteau apare în fiecare zi din cauza situației în domeniul sănătății, ar fi putut să prevaleze la un moment dat. Dar organizatorii au considerat că maratonul are nevoie de o resetare a victoriilor și recordurilor fiecăruia dintre participanți, în plus aspectul siguranței a fost asigurat de o rețea privată de sănătate din Republica Moldova, specializată în diagnostic funcțional, analize de laborator și consultații medicale.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a susținut inițiativa celor 15 angajați, ce au manifestat dorința de a participa la 18 octombrie la evenimentul sportiv al anului 2021 și a achitat taxele de participare corespunzătoare. De asemenea, anterior zilei de competiții, acești angajați au beneficiat de 3 antrenamente sub supravegherea unui antrenor profesionist. Antrenamentele și perseverența au dat roade bune și, practic, fiecare dintre ei și-a depășit propriul record din edițiile anterioare.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA apreciază modul în care membrii echipelor sale se inspiră pentru a face dovada unui mod de viață sănătos și crede în performanța lor atât la locul de muncă, cât și în activitățile alese la încheierea programului de muncă.

▪ **Un măr pe zi ține medicul departe: pentru angajați și consumatori în oficiile comerciale**

Continuând să promoveze modul sănătos de viață prin prisma angajamentului strategic de securitate, sănătate și bunăstare a persoanelor, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a reluat o activitate practică în anii anteriori: de a oferi înainte de începerea programului în una din zilele săptămânii câte un măr fiecărui angajat. Evenimentul a avut loc la 18 noiembrie 2021 și în centrul de muncă și în oficiul comercial Chișinău. De asemenea, au primit câte un măr și urări de sănătate clienții care au venit în ziua indicată la oficiul întreprinderii din capitală.

Protecția mediului

▪ **Green Energy Dialogue – Actions to follow**

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a susținut la 20 octombrie 2021 desfășurarea evenimentului „Green Energy Dialogue – Actions to follow”, organizat de European Business Association Moldova în format online în contextul Săptămânii Europene a Energiei Durabile 2021 și a Săptămânii Diplomatiei pentru Climă 2021, fiind co-finanțat de Uniunea Europeană.

În cadrul acestuia a fost prezentată situația în domeniul dezvoltării durabile, cu accent pe tendințele de dezvoltare a sectorului regenerabil, având în vedere angajamentele internaționale ale RM în temeiul

Acordului de asociere și al Tratatului comunitar al energiei, interesul investitorilor străini pentru sectorul dat și cererea de afaceri cu investiții în surse regenerabile de energie și dezvoltare durabilă.

Jose Luis Gomez Pascual, director de țară la Premier Energy Moldova, a moderat panelul dedicat experienței locale și practicilor internaționale în ceea ce privește identificarea soluțiilor.

Evenimentul a urmărit să împărtășească cea mai bună experiență din UE și internațională în domeniu, evoluția afacerii, avantaje competitive și actualizări ale politicilor publice cu privire la tema respectivă.

▪ **Săptămâna Europeană a Mobilității: sigur și sănătos, cu mobilitate durabilă**

Săptămâna Europeană a Mobilității a readus în prim plan aspecte legate de consecințele utilizării în exces a transportului, în special în mediul urban. Evenimentul promovează mobilitatea activă, înțeleasă mai ales ca mobilitate pietonală și ciclistă - „Sigur și sănătos, cu mobilitate durabilă”. Scopul său este de a readuce anual în vizor ideea că renunțarea pentru o săptămână sau pentru o zi la mașină poate aduce beneficii considerabile pentru a spori calitatea vieții în orașe, pentru a contribui la reducerea poluării aerului și celei fonice și a asigura descongestionarea eficientă a traficului urban. În plus, este un mod accesibil tuturor pentru a practica mișcarea, beneficiile sale fiind incontestabile și pentru sănătate, prevenind mai multe boli cronice, în special, a celor cardiovasculare.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a difuzat tuturor angajaților săi un comunicat intern cu informații referitor la beneficiile mersului pe jos din perspectiva protecției mediului și a dat exemplul unora dintre ei, care au optat pentru acest mod de deplasare zilnică de acasă la birou și invers.

▪ **Iulie fără plastic: decorăm obiecte și... pregătim copii nevoiași pentru școală**

Aflat la doua ediție în anul 2021, proiectul a continuat cu o provocare pe profilul de Facebook: în schimbul unui comentariu cu sugestii de reutilizare a pungilor de plastic, cu scopul reducerii plasticului în viața de zi cu zi, următorilor le-a fost oferită o traistă de bumbac cu sigla Premier Energy și un certificat pentru achiziția de produse birotice în valoare de 200 lei în magazinele unei rețele specializate.

La provocare au răspuns peste 100 de urmăritori, iar evenimentul s-a încheiat la 22 iulie cu selectarea aleatorie a 5 învingători prin intermediul site-ului random.org, rezultatele extragerii fiind anunțate în ziua următoare.

La fel, întreprinderea a extins provocarea „#IulieFărăPlastic” în rândul angajaților săi. Trebuie de precizat că o campanie internă cu sugestii de eliminare a plasticului din viața fiecăruia deja se derulează de mai mulți ani la întreprindere. De asemenea, au fost amenajate locuri speciale de stocare a deșeurilor din plastic și a fost implementată o procedură de colectare și transportare la un antreprenor specializat în reciclarea lui. Noutatea din 2021 a constituit-o activitatea internă, în cadrul căreia echipele din diverse subdiviziuni li s-a propus să decoreze o traistă de bumbac: să o personalizeze după plac pentru a fi folosită la cumpărături.

Ulterior traistele decorate au fost puse în vânzare, iar banii au fost plasați la resursele oferite de Fondul intern de caritate pentru a contribui la pregătirea către anul școlar a unor copii din familii social vulnerabile. În parteneriat cu ONG-ul „Copil Comunitate Familie” (CCF Moldova) au fost identificate cinci familii și, astfel, 11 copii de vârstă școlară au primit în dar uniforme, încălțăminte, articole de lenjerie, costume sportive și rechizite școlare. De asemenea, familiile au primit și unele produse alimentare de bază.

Comunitate

▪ **Caravana de Crăciun 2021: bucuria din cutle**

De-a lungul anilor am încurajat activități, ce au devenit o tradiție pentru echipele noastre.

Datorită participării angajaților întreprinderilor Premier Energy în Moldova sărbătorile de iarnă au adus un strop de bucurie pentru 31 de copii din zece familii nevoiașе din raioanele Orhei, Nisporeni, Călărași, Anenii Noi, Cimișlia și mun. Chișinău

Toți copiii au primit cutii cu daruri frumos ambalate și oferite din suflet. Datorită cotizațiilor lunare ale membrilor Fondului intern de caritate, a fost achiziționată încălțăminte de iarnă pentru fiecare, produse alimentare, articole de primă necesitate, dulciuri, fructe și alte surprize. Și în acest proiect cele 10 familii nevoiașе au fost identificate împreună cu Asociația obștească „Copil Comunitate Familie”.

O familie din satul Bălăurești, raionul Nisporeni a avut parte și de un cadou special din partea companiei – locuința lor a fost conectată gratuit la energia electrică pe care ei nu au avut-o o perioadă de timp și a fost încheiat contractul de furnizare a energiei la noul loc de consum. Casa în care locuiește această familie le-a fost donată anterior și nu dispunea până în prezent de energie electrică

Cultură și valori tradiționale

▪ **ICS „Premier Energy Distribution” SA a donat Filarmonicile Naționale un pian marca Petrof**

Incendiul devastator din septembrie 2020 a mistuit clădirea și tot mobilierul din interiorul Filarmonicii Naționale cu o valoare istorică și sentimentală deosebită, precum și pianul de concert, alte instrumente muzicale și biblioteca unde se păstrau creațiile muzicale din repertoriu.

Urmând principiul solidarității și angajamentul său pentru societate, implicit susținerea și promovarea culturii naționale, acționarul ceh de la Compania Emma Capital și întreprinderile locale din cadrul grupului Premier Energy Moldova s-au alăturat campaniei de restabilire a patrimoniului acestei instituții emblematice din țara noastră, oferindu-i un pian nou de concert de la renumitul producător ceh Petrof.

Concertul de grațitudine și de prezentare a pianului de concert a avut loc în Sala Palatului Republicii la 21 mai 2021. Surpriza serii a constituit-o participarea marelui compozitor Eugen Doga, invitat special al evenimentului, care a interpretat la pian valsul din filmul „Dulcea și tandra mea fiară”, fiind acompaniat de Orchestra Simfonică a Filarmonicii Naționale, dirijor – Mihail Agafița.

Ținând cont de restricțiile impuse în contextul situației pandemice, accesul la eveniment a fost posibil unui număr restrâns de persoane, în baza invitațiilor. Concertul a fost înregistrat și retransmis pentru publicul larg la postul de televiziune Moldova 2 Internațional pe data de 23 mai 2021.

▪ **Un deceniu de mărțișoare cu energie și motivație**

În 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova (AMM) au marcat un deceniu de parteneriat în cadrul proiectului de incluziune a persoanelor cu dizabilități. Tradiția de a dăruí un mărțișor ca simbol al primăverii a permis derularea de-a lungul acestor zece ani a unei colaborări extraordinare, în cadrul căreia beneficiarele asociației confecționează 2.500 de mărțișoare, iar ÎCS „Premier Energy Distribution” SA le achiziționează și le oferă la 1 martie angajaților săi și consumatorilor în oficiile întreprinderii.

În 2021 la concurs au fost prezentate 24 de modele de mărțișoare, confecționate de 7 persoane cu grad de dizabilitate. Tradițional, anterior zilei de 1 martie, în cadrul proiectului se organizează o șezătoare de împachetare a mărțișoarelor. Pentru prima dată în 2021 șezătorea a avut loc la distanță din cauza necesității de a respecta recomandările de securitate impuse de starea de urgență în sănătate, provocată de răspândirea virusului COVID-19.

▪ **Purtăm IE cu mândrie**

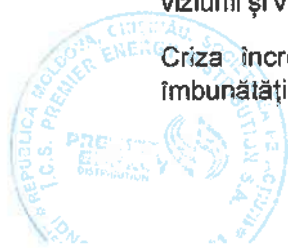
ÎCS „Premier Energy Distribution” SA susține și promovează valorile naționale prin prisma angajamentelor asumate în politica de responsabilitate social corporativă. În cadrul unui eveniment intern la 24 iunie 2021 angajații ÎCS „Premier Energy Distribution” SA au adus un omagiu portului popular, sursa continuă de inspirație, în cadrul Zilei naționale dedicate acestui element al culturii identitare. Orice angajat a avut posibilitatea de a se prezenta la birou purtând costum popular sau un element al acestuia, la alegere.

9. INTEGRITATE ȘI TRANSPARENȚĂ

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA consideră că încrederea clienților, a specialiștilor, a furnizorilor și antreprenorilor, a acționarilor, a investitorilor și finanțatorilor, a autorităților de reglementare și a altor agenți ai pieței și ai grupurilor sociale, se bazează pe integritate, înțeleasă ca mod de acțiune etic, onest, responsabil și cu bună credință al fiecărei persoane, care lucrează în cadrul și pentru grup.

Etica și onestitatea, angajamente ale conducerii companiei, constituie fundamentul declarației misiunii, viziunii și valorilor, a planurilor sale strategice, precum și a Politicii de Responsabilitate Socială Corporativă.

Criza încrederii în societate din ultimii ani necesită toată atenția companiei pentru a contribui la îmbunătățirea percepției grupurilor de interes în piețele în care operează aceasta, pe baza principiilor etice

ale ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, precum și a angajamentului de a consolida cele mai bune comportamente și practici în mediile de activitate, în așa fel încât aceasta să contribuie la dezvoltare și progresul social.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA face față provocărilor în materie de integritate prin intermediul unei abordări a gestiunii bazată pe diverse proceduri, politici și instrumente specifice, încadrate în Codul Etic al companiei.

Aceste elemente au menirea să asigure respectarea de către angajați și furnizori a legislației și a standardelor aplicabile în toate activitățile companiei. De asemenea, acestea își propun, să genereze în toate subdiviziunile un comportament impecabil, bazat pe valorile etice și angajamentele formale de conduită, precum și, să prevină și să detecteze orice formă de abatere în viitor.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a stabilit câteva Programe de Integritate Corporativă care garantează îndeplinirea obiectivelor anterioare. Aceste programe sunt:

- Model de gestiune a Codului Etic;
- Politici și planuri antifraudă și anticorupție;
- Politici fiscale;
- Politica Drepturilor Omului.

Politici și planuri antifraudă și anticorupție

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a pus accent pe îmbunătățirea și actualizarea normelor interne și pe definirea protocoalelor și mecanismelor specifice acestei materii.

Politica Anticorupție a companiei respectă legislația națională și internațională în ceea ce privește prevenirea corupției și mitelor.

Obiectivul acestei politici este de a stabili principiile de care trebuie să se ghideze toți angajații și administratorii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA în materie de prevenire, detectare, investigare și remediere a oricărei practici corupte în incinta organizației. Astfel, sunt adunate într-un singur instrument toate acțiunile realizate în acest sens pentru a evita comportamente frauduloase sau acte de corupție, care ar putea provoca situații periculoase din punct de vedere legal sau reputațional pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, administratorii și angajații Societății.

Politica Anticorupție stabilește diverse principii de acțiune, cu aspecte precum promovarea integrității și transparenței în aspecte ce țin de tratarea informației, spălarea de bani, conflictele de interese și relațiile cu terții.

Programul anticorupție a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA pune accent pe trei domenii principale:

- ✓ Stabilirea unei culturi antifraudă și anticorupție prin formare și conștientizare.
- ✓ Implementarea mijloacelor proactive pentru evaluarea riscului de fraudă și corupție, monitorizare și controale.
- ✓ Dezvoltarea măsurilor și planurilor de reacție în fața unor situații ce ar constitui un act de fraudă și corupție. Aceste planuri și măsuri cuprind investigarea cazurilor, definirea soluțiilor și stabilirea măsurilor disciplinare.

Auditul intern

Serviciul de Audit intern este parte a Direcției de Control și Audit și este responsabil de revizuirea continuă și îmbunătățirea sistemului de control intern al întreprinderii, precum și de asigurarea îndeplinirii normativei și a Modelelor de control stabilite cu scopul de a asigura eficiența și eficacitatea operațiilor și de a diminua principalele riscuri din fiecare domeniu, în mod special riscurile operaționale, legale, de corupție și fraudă.

Serviciul de Audit intern adoptă o abordare metodică și riguroasă pentru monitorizarea și îmbunătățirea proceselor și pentru evaluarea riscurilor și controalelor operaționale asociate acestora.

În desfășurarea activității sale, Auditul Intern realizează revizuirea metodică a sistemului de control intern al proceselor, precum și evaluarea controalelor și riscurilor operaționale asociate acestor procese, prin intermediul definirii și executării „Planului anual de audit intern”, cu scopul de a îmbunătăți eficiența și eficacitatea acestora. Astfel, sprijină direcțiile generale la îndeplinirea obiectivelor sale.

„Planul anual de audit intern” se elaborează, ținând cont, în mod special, de domeniile de risc, rezultatele proceselor de audit din anii precedenți, și propunerile primului nivel al conducerii.

Metodologia de evaluare a riscurilor operaționale se aliniază la practicile cele mai bune de guvernare corporativă și este bazată pe cadrul conceptual al Raportului COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission), având ca punct de plecare tipologia riscurilor inerente proceselor.

Riscurile operaționale sunt ierarhizate evaluând incidența, importanța relativă și gradul de control ale lor și, în funcție de rezultatele obținute, se face un plan de acțiuni cu măsurile corective care vor permite diminuarea riscurilor reziduale identificate, cu un impact potențial superior riscului tolerabil sau acceptat stabilit.

Pe parcursul anului 2021 au fost realizate 8 proiecte de audit intern, 5 din acestea pentru revizuirea proceselor legate de principalele riscuri operaționale, de corupție, fraudă și legale ale direcțiilor de afaceri și corporative ale întreprinderii. În proiectele executate pe parcursul anului 2021 nu au fost detectate riscuri semnificative relaționate cu fraudă sau corupție.

29 aprilie 2022

Jose Luis Gomez Pascual
Country Manager

Ion Munteanu
Director Economico-Financiar

